

Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2014

Migration counts at Falsterbo in the autumn of 2014

Meddelande nr. 293 från Falsterbo Fågelstation

Nils Kjellén

Räkningar av utsträckande fåglar i Naturvårdsverkets regi bedrevs mellan 1 augusti och 20 november. Dessutom bestämdes åldern för rovfåglar och vissa andra grupper. Totalsumman på 3,4 miljoner sträckare innebär återigen ett antal väl över medel. Av dessa utgjorde bo-/bergfink 1,6 miljoner och ringduva 560 000. Sannolikt har häckningen överlag gått bra denna fina sommar. Gnagarförekomsten i landet var ojämn, men t.ex. fjällvråk uppvisade hög ungfågelsandel. Annars var bilden rätt splittrad bland rovfåglarna med få sparvhökar men bättre antal för bivråk och ormråk. De flesta tropikflyttarna sträckte i goda antal och även kortflyttarna klarade sig överlag bra. Positivt är höga siffror för långsiktigt minskande arter som ejder, stare och hämppling. Anmärkningsvärt höga antal bokfördes även för fisktärna och rödvingetrast. På den negativa sidan kan nämnas hussvala, fältpiplärka och ortolansparv. Alla tre arterna korsnäbb var i tydlig rörelse, men antalen låg klart under fjolårets rekordsiffror. Invasionsrörelser noterades även för blåmes och stjärtmes, medan arter som siden-svans, domherre och gråsiska inte var särskilt talrika.

ALLMÄNT

De standardiserade hösträkningarna i Naturvårdsverkets regi påbörjades hösten 1973 som en del i deras fågelmonitoring. Sedan 2001 ansvarar undertecknad för dessa räkningar som redovisas årligen i Fåglar i Skåne (Kjellén 2014 och tidigare). Det samlade resultatet presenteras löpande på Falsterbo Fågelstations hemsida under: www.falsterbofagelstation.se/index_s.html.

FÄLTARBETE

Under perioden 1 augusti till 20 november upprätthölls daglig bevakning av sträcket. Samtliga arter räknades från gryningen fram till 14:00 vintertid. Om det vid denna tidpunkt fortfarande pågick rovfågelsträck räknades detta fram tills det upphörde. Under ett fåtal dagar, när sträcket på grund av otjänlig väderlek varit obefintligt, har räkningarna avslutats före 14:00. Nils Kjellén räknade 1 augusti t.o.m. 20 november, assisterad av Måns Karlsson 11–28 augusti och Mikael Olofsson 29 augusti – 10 november. Vi delade då upp arterna för att erhålla så god täckning som möjligt. Observationsplats har hela tiden varit den sydvästligaste udden, Nabben. Endast under ett fåtal dagar, då vindarna förskjutit rovfågelsträcket mot norr, har observatörerna flyttat upp till Fyren vid middagstid för att täcka sträcket bättre. Som avlösare för någon av oss under ett fåtal dagar har Bengt Grandin fungerat. Alla inblandade tackas varmt för sin medverkan.

Tim Andersen har som vanligt sammanställt sträcksiffror från insträcket vid Stevns klint i Danmark, mitt emot Falsterbo. Där var det bevakning 15 dagar i augusti, 19 dagar i september, 16 dagar i oktober och 9 dagar i november.

RESULTAT OCH DISKUSSION

Vintern var förhållandevis varm och den första delen av våren kom tidigare än normalt. I maj–juni blev vädret mer normalt medan juli blev en riktig sommarmånad med sol och värme

som varade in i augusti. Resten av denna månad blev emellertid mer ostadig med åska och stora regnmängder vilket ledde till en kraftig koncentration av sträckande fisk-/silvertärnor. Sannolikt har häckningen överlag gått bra för flertalet tättingar, vilket stöds av höga antal för många arter. I södra Sverige var gnagartillgången överlag rätt dålig. Uppe i Norrland var bilden mer splittrad med regionalt god gnagarförekomst vilket t.ex. ledde till en hög ungfågelsandel för fjällvråk och god ungproduktion hos tornfalken i Västerbotten. Resten av hösten blev ovanligt mild med höga regnmängder. Längre perioder av ostvindar missgynnade sträcket av t.ex. rovfåglar i september. Den totala avsaknaden av frost ledde till ett mer utdraget sträckförlopp under oktober–november och därmed en högre koncentration till Falsterbo. Däremot missgynnades senhöstflyttare som duvhök och havsörn av värmen. November kännetecknades av milt och grått väder, vilket i princip varade året ut.

Totalsumman på 3,4 miljoner sträckare innebär återigen ett antal väl över medel. Talrikast var som vanligt gruppen bo-/bergfink med 1,6 miljoner. Ringduvan kom upp i 560 000, ett högt antal som dock ligger klart under fjolårets rekord. Dessutom räknades hela 14 000 skogsduvor. De långsiktigt minskande arterna ejder, stare och hämpling var ovanligt talrika med respektive 167 000, 224 000 och 68 000. I ejderns fall beror den höga siffran främst på att sydvindar koncentrerade sträcket till Falsterbo. De båda övriga arterna hade sannolikt en bra häckningssäsong och i båda fallen ser vi en tendens till att den långsiktiga minskningen håller på att plana ut. Vitkindad gås kom upp i drygt 100 000 vilket dock endast är drygt en tredjedel av fjolårets rekordsumma. Alla tre arterna korsnäbb var i tydlig rörelse, även om antalen låg klart under fjolårets rekordsiffror. Invasionsrörelser noterades även för blåmes, talgoxe och stjärtmes, medan arter som sidensvans, domherre och gråsiska var fåtaliga.

Föregående sida: Sträckskådare vid Nabben 26 augusti 2014. Foto: Björn Malmhagen.

Skogsduvan räknas i allt större antal. Nabben 27 oktober 2014. Foto: Bengt Grandin.

LÅNGSIKTIGA TRENDER

De 84 arter som uppvisar en signifikant ökning eller minskning i sträcksiffrorna under hela eller delar av 42-årsperioden presenteras i Tabell 1. Detta är ett försök att spegla variationen mellan olika decennier. Observera att den senaste perioden endast omfattar fyra år, vilket inte är helt jämförbart. Av tabellen framgår att flertalet arter fluktuerar mer eller mindre upp och ner. Det är dock inte så vanligt att förändringen under ett enskilt decennium är signifikant. Förhållandevis få arter har en konsekvent uppgående (exempelvis glada) eller nedgående (som fältpiplärka) trend över hela perioden. Det finns flera exempel på arter som uppvisar signifikant ökning en dekad och motsvarande minskning en annan, som sädgås, skogssnäppa och trädpiplärka. Sådana variationer slätas ofta ut över tiden och visar på vikten av långa tidsserier.

Sammantaget återfinns 48 signifikant ökande mot 18 signifikant minskande arter under hela

perioden. Flera av de uppgående arterna visar inga signifikanta förändringar under de olika tioårsperioderna. Som mest ökade 11 arter signifikant under 2000-talet och maximalt 13 minskade under 1990-talet. I Tabell 1 sammanfattas också om utvecklingen (index) varit positivt eller negativt under olika perioder för de 84 arter som ingår samt för de totalt 114 arter som uppfattas ha varit tillräckligt regelbundna under hela serien för att tillåta en jämförelse. Även här är utvecklingen positiv för fler arter, 67 respektive 70 % jämfört med de som har en negativ trend. Försöker vi jämföra olika decennier verkar det ha gått lite i vågor. Efter 40–45 % ökande arter under 1970-talet var trenden positiv för 57–61 % under 1980-talet. Den i särklass mest negativa perioden var 1990-talet då endast 25–32 % uppvisar en ökning. Därefter en kraftig uppgång igen till kring 60 % ökande arter efter sekelskiftet (Tabell 1). För enstaka arter innebar bytet av räkningsmetod med två

TABELL 1

Arter som uppvisar en signifikant ökning eller minskning av sträcksiffrorna i Falsterbo under hela eller delar av perioden 1973–2014.

Species showing a significant increase or decrease in the number of migrants at Falsterbo during the whole or parts of the period 1973–2014.

Spearman Rank (r): * = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** = $p < 0,001$.

Art Species	1973-2014	Sign	73-80	Sign	81-90	Sign	91-00	Sign	01-10	Sign	11-14	Sign
Mi. sångsvan <i>Cygnus columbianus</i>	0,77	***	0,55		0,78	**	0,07		0,15		1,00	***
Sångsvan <i>C. cygnus</i>	0,69	***	-0,19		0,32		-0,48		-0,19		0,00	
Sädgås <i>Anser fabalis</i>	-0,06		-0,10		0,35		-0,71	*	0,90	***	0,40	
Bläsgås <i>A. albifrons</i>	0,77	***	-0,64		0,72	*	-0,13		0,43		0,40	
Grågås <i>A. anser</i>	0,87	***	-0,19		0,72	*	0,67	*	-0,30		-0,80	
Kanadagås <i>Branta canadensis</i>	0,71	***	0,20		0,74	*	-0,32		0,18		0,80	
Vitkindad gås <i>B. leucopsis</i>	0,92	***	0,14		0,83	**	-0,03		0,53		-0,20	
Prutgås <i>B. bernicla</i>	0,69	***	-0,24		0,16		-0,26		0,50		0,00	
Gravand <i>Tadorna tadorna</i>	0,29		0,88	**	-0,33		-0,41		-0,05		0,60	
Bläsand <i>Anas penelope</i>	0,80	***	-0,07		0,05		-0,14		-0,12		0,40	
Kricka <i>A. crecca</i>	0,17		0,76	*	-0,99	***	-0,32		0,54		0,80	
Stjärtand <i>A. acuta</i>	0,67	***	-0,57		-0,20		-0,48		0,24		-0,60	
Skedand <i>A. clypeata</i>	0,61	***	0,15		0,50		-0,52		-0,35		0,60	
Bergand <i>Aythya marila</i>	-0,51	***	-0,52		-0,07		-0,76	**	-0,38		1,00	***
Sjöorre <i>Melanitta nigra</i>	0,83	***	0,43		-0,56		-0,53		0,58		0,00	
Svärta <i>M. fusca</i>	0,42	**	0,48		0,05		-0,36		0,52		1,00	***
Knipa <i>Bucephala clangula</i>	-0,53	***	0,24		-0,26		-0,42		-0,01		1,00	***
Småskrake <i>Mergus serrator</i>	0,24		0,57		-0,42		0,15		0,73	*	1,00	***
Smålom <i>Gavia stellata</i>	0,71	***	-0,76	*	0,60		0,25		0,07		0,40	
Gråhäger <i>Ardea cinerea</i>	0,91	***	0,00		0,52		0,31		0,49		-1,00	***
Bivråk <i>Pernis apivorus</i>	-0,63	***	-0,81	*	-0,25		-0,07		-0,03		-0,40	
Brun glada <i>Milvus migrans</i>	0,62	***	-0,33		0,53		0,17		0,66	*	-0,40	
Röd glada <i>M. milvus</i>	0,99	***	0,78	*	0,93	***	0,95	***	0,83	**	-0,60	
Havsörn <i>Haliaeetus albicilla</i>	0,86	***	0,48		0,40		-0,26		0,40		-0,80	
Brun kärrhök <i>Circus aeruginosus</i>	0,77	***	-0,24		0,65	*	0,48		-0,36		-0,80	
Blå kärrhök <i>C. cyaneus</i>	-0,33	*	0,38		-0,27		0,02		-0,47		-0,80	
Ängshök <i>C. pygargus</i>	0,29		-0,27		0,45		-0,32		0,70	*	-0,60	
Duvhök <i>Accipiter gentilis</i>	0,06		0,24		0,03		-0,87	***	0,08		-0,80	
Sparvhök <i>A. nisus</i>	0,74	***	0,48		-0,10		0,72	*	-0,04		-0,80	
Ormvråk <i>Buteo buteo</i>	-0,19		-0,29		-0,30		0,41		0,22		1,00	***
Fjällvråk <i>B. lagopus</i>	-0,20		-0,21		-0,21		-0,75	*	0,26		-0,80	
Fiskguse <i>Pandion haliaetus</i>	0,56	***	-0,52		-0,01		-0,03		-0,33		0,40	
Tornfalk <i>Falco tinnunculus</i>	0,50	***	-0,64		0,27		-0,02		0,21		-1,00	***
Stenfalk <i>F. columbarius</i>	0,46	**	0,00		0,33		0,14		-0,32		-1,00	***
Lärkfalk <i>F. subbuteo</i>	0,23		-0,78	*	-0,54		-0,22		-0,19		-0,20	
Pilgrimsfalk <i>F. peregrinus</i>	0,94	***	-0,06		0,70	*	0,68	*	0,28		-0,60	
Trana <i>Grus grus</i>	0,83	***	0,26		0,22		0,08		0,36		0,80	
St. strandpipare <i>Charadrius hiaticula</i>	0,38	*	0,64		-0,33		-0,26		0,19		-0,20	
Ljungpipare <i>Pluvialis apricaria</i>	0,55	***	-0,67		0,08		-0,05		-0,41		0,40	
Kustpipare <i>P. squatarola</i>	0,56	***	-0,61		0,04		-0,27		-0,16		0,94	

FORTS.

Art Species	1973-2014	Sign	73-80	Sign	81-90	Sign	91-00	Sign	01-10	Sign	11-14	Sign
Kustsnäppa <i>Calidris canutus</i>	0,32	*	-0,10		0,30		-0,14		0,10		-1,00	***
Enkelbeckasin <i>Gallinago gallinago</i>	-0,51	***	0,05		0,27		-0,64	*	0,48		-1,00	***
Myrspov <i>Limosa lapponica</i>	0,59	***	-0,50		0,28		-0,55		0,19		0,80	
Skogssnäppa <i>Tringa ochropus</i>	0,34	*	-0,44		0,31		-0,72	*	0,75	**	0,80	
Drillsnäppa <i>Actitis hypoleucos</i>	0,41	*	-0,51		0,04		-0,27		0,62		-0,80	
Roskarl <i>Arenaria interpres</i>	0,45	**	0,34		0,12		0,15		0,29		-1,00	***
Kustlabb <i>Stercorarius parasiticus</i>	0,39	*	0,48		0,07		-0,73	*	0,16		-0,60	
Dvärgmås <i>Hydrocoloeus minutus</i>	0,60	***	0,48		0,14		0,05		-0,26		-0,40	
Skrattmås <i>Croicoceph. ridibundus</i>	-0,18		0,48		-0,09		-0,95	***	0,47		0,80	
Fiskmås <i>Larus canus</i>	0,82	***	0,86	**	0,50		-0,45		0,04		0,80	
Skräntärna <i>Hydroprogne caspia</i>	0,29		0,05		0,42		-0,79	**	-0,25		-0,60	
Fisktärna <i>Sterna hirundo</i>	0,74	***	0,24		-0,21		0,07		0,19		0,40	
Silvertärna <i>S. paradisaea</i>	0,49	***	0,24		-0,02		0,13		0,21		0,20	
Småtaräna <i>Sternula albifrons</i>	-0,35	*	0,10		-0,41		-0,19		-0,04		0,80	
Svarttärna <i>Chlidonias niger</i>	0,48	***	0,22		-0,31		-0,12		0,08		-0,40	
Ringduva <i>Columba palumbus</i>	0,59	***	0,12		0,59		-0,09		0,44		0,80	
Turkduva <i>Streptopelia decaocto</i>	-0,56	***	-0,69		0,38		-0,32		-0,35		0,40	
Trädlärka <i>Lullula arborea</i>	0,58	***	-0,62		-0,59		0,25		0,39		0,40	
Berglärka <i>Eremophila alpestris</i>	-0,57	***	-0,95	***	-0,01		0,09		-0,43		0,60	
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	-0,32	*	-0,10		0,04		-0,94	***	0,38		0,80	
Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	-0,06		-0,64		-0,78	**	-0,58		0,53		0,40	
Hussvala <i>Delichon urbicum</i>	-0,45	**	-0,10		-0,04		-0,28		-0,09		-0,40	
Fältpiplärka <i>Anthus campestris</i>	-0,87	***	-0,24		-0,66	*	-0,19		-0,79	**	-1,00	***
Trädpiplärka <i>A. trivialis</i>	0,28		-0,90	***	0,50		0,08		0,82	**	-0,40	
Rödstrupig pip. <i>A. cervinus</i>	-0,58	***	-0,26		0,05		-0,40		-0,31		0,40	
Skärpiplärka <i>A. petrosus</i>	-0,20		-0,05		-0,78	**	-0,78	**	-0,46		-0,80	
Forsärla <i>Motacilla cinerea</i>	0,66	***	-0,17		-0,43		0,61		0,52		0,80	
Sädesärla <i>M. alba</i>	-0,22		-0,10		-0,19		-0,67	*	0,18		-0,80	
Dubbeltrast <i>Turdus viscivorus</i>	0,67	***	-0,52		0,42		0,20		0,08		0,00	
Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	0,35	*	-0,38		0,48		-0,19		-0,28		0,40	
Kaja <i>Corvus monedula</i>	0,28		0,55		0,12		-0,15		-0,42		1,00	***
Råka <i>C. frugilegus</i>	-0,50	***	0,24		-0,33		-0,39		-0,70	*	0,80	
Kråka <i>C. corone</i>	-0,92	***	-0,50		-0,61		-0,44		-0,75	*	0,80	
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	-0,57	***	0,50		-0,47		-0,41		0,21		1,00	***
Grönfink <i>Carduelis chloris</i>	0,33	*	-0,38		0,70	*	0,16		0,09		0,80	
Steglits <i>C. carduelis</i>	0,82	***	-0,71	*	0,87	***	0,58		0,64	*	0,80	
Grönsiska <i>C. spinus</i>	0,64	***	-0,12		0,18		0,04		0,19		0,80	
Hämpling <i>C. cannabina</i>	-0,18		-0,57		0,52		-0,72	*	-0,48		1,00	***
Vinterhämpling <i>C. flavirostris</i>	-0,48	***	-0,31		0,61		-0,52		-0,36		0,40	
Gråsiska <i>C. flammea</i>	0,56	***	-0,04		-0,07		0,25		0,15		0,00	
Lappspurv <i>Calcarius lapponicus</i>	-0,17		-0,91	***	0,81	**	-0,56		0,34		-0,10	
Snöspurv <i>Plectrophenax nivalis</i>	-0,28		-0,84	**	0,48		-0,55		0,64	*	-0,20	
Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	-0,41	**	-0,86	**	0,60		-0,62		0,19		-0,80	
Ortolansparv <i>E. hortulana</i>	-0,64	***	-0,19		-0,03		-0,40		-0,07		-0,40	

	1973-2014	Sign	73-80	Sign	81-90	Sign	91-00	Sign	01-10	Sign	11-14	Sign
Sign. ökn./minskn.	48/18	56/21%	5/8	6/9%	7/3	8/4%	4/13	5/15%	9/3	11/4%	9/7	11/8%
Sign. increase/decrease												
Ökn./minskn. 84 arter	56/28	67%	34/50	40%	51/33	61%	27/57	32%	52/32	62%	48/36	57%
Incr./decr. 84 species												
Ökn./minskn. 114 arter	80/34	70%	51/63	45%	65/49	57%	28/86	25%	69/45	61%	70/44	61%
Incr./decr. 114 species												

observatörer fr.o.m. 2001 en bättre täckning. Detta gäller dock främst mer sparsamma arter som inte tagits med i tabellen, som t.ex. doppingar, järnsparv och rosenfink. En jämförelse med häckfågeltaxeringarna (Lindström & Green 2015) visar att även där var förekomsten generellt förhållandevis dålig under 1990-talet för att sedan bli bättre igen under 2000-talet.

Positivt är att det långsiktigt är fler arter som ökar än som minskar och att denna lista efterhand blivit något längre. Detaljerade värden för samtliga arter presenteras på hemsidan.

ROVFÅGLAR

Liksom tidigare år har de inte åldersbestämda rovfåglarna fördelats efter bestämd procent i varje 10-dagarsperiod. Sammanlagt 48 553 rovfåglar ligger klart över medel för hela perioden (44 600), men klart under siffrorna för de tre närmast föregående åren. Skillnaden beror främst på att sparvhöken för andra året var förhållandevis fåtalig, med 24 000 sträckare. Den

näst vanligaste arten, ormvråk, räknades med mer normala 14 500. Även i övrigt var bilden rätt splittrad med goda siffror för bivråk, brun glada, röd glada och lärkfalk men låga antal för havsörn, blåhök, ängshök, duvhök, fjällvråk, stenfalk och tornfalk. Liksom för flertalet sträckare var antalet rovfåglar förhållandevis lågt under 1990-talet, för att sedan stiga påtagligt. Ungfågelsandelen åren 2013–2014 samt medelvärden för olika tidsperioder återfinns i Tabell 2. Höstens genomsnittliga procentandel ligger nära medel men variationen mellan arterna är förhållandevis hög (Tabell 2). Enligt tabellen var häckningsutfallet generellt klart sämre perioden 1986–1995, bättre de första tio åren efter sekelskiftet och sedan något sämre igen. Årets passage uppdelad på tiodagarsperioder samt medeltal för åren 1973–2013 återfinns i Tabell 4.

Bivråk *Pernis apivorus*

Koncentrationen av adulta bivråkar till Falsterbohalvön fluktuerar relativt kraftigt beroende

Sträckande bivråkar över Måklappen 21 augusti 2014. Foto: Bengt Grandin.

TABELL 2

Ungfågelsandel (%) bland sträckande rovfåglar i Falsterbo 1986–2014.

Proportion of juveniles (%) among migrating raptors at Falsterbo 1986–2014.

	2013	2014	Medel Mean	Medel 86-90	Medel 91-95	Medel 96-00	Medel 01-05	Medel 06-10	Medel 11-14
Bivråk	9	11	12	13	10	11	13	14	15
Brun glada	32	46	19	15	19	7	26	25	34
Röd glada	59	62	73	83	76	75	76	65	62
Havsörn	63	40	39	36	36	29	52	38	45
Brun kärrhök	64	75	73	76	78	77	74	68	63
Blå kärrhök	66	71	66	60	57	66	74	68	69
Stäpphök	53	69	51	25	0	100	46	72	60
Ängshök	67	50	60	51	51	69	75	57	56
Duvhök	90	100	93	96	95	100	95	82	92
Sparvhök	73	67	78	79	80	73	78	80	77
Ormvråk	60	58	48	38	44	53	49	49	53
Fjällvråk	11	41	28	25	19	19	35	39	29
Mi skrikörn	0	0	1	0	0	0	8	0	0
Kungsörn	0	-	68	43	69	100	75	100	48
Fiskgjuse	41	43	49	50	51	60	51	40	43
Tornfalk	88	88	77	70	75	79	81	80	79
Aftonfalk	100	0	81	50	76	100	100	50	50
Stenfalk	77	92	85	88	86	82	91	81	79
Lärkfalk	85	81	86	89	84	87	85	86	84
Pilgrimsfalk	34	42	31	40	31	29	29	34	33
Medel	54	55	56	51	52	61	61	56	54
12 arter	56	61	59	59	58	59	61	59	57

på vädret under sträcktoppen i månadsskiftet augusti/september. Sedan åldersbestämningen inleddes 1986 har antalet gamla fåglar således varierat mellan 1 426 (2010) och 6 718 (1989). Höstens 4 269 ligger något över medel. Allmänt var den långsiktiga minskningen betydligt kraftigare fram till 1990 än efter detta år. Så länge ungtproduktionen är oförändrad finns det kanske hopp, även om arealen regnskog i Västafrika fortsätter att minska.

Som vanligt registrerades endast enstaka sträckare i början av augusti. Det första tresiffriga antalet kom 21 augusti, men sedan lossnade det. Efter 696 den 25:e räknades årsbästa på 1 042 följande dag, vilket följdes av 963 den 28 augusti. Den första ungfågeln sågs relativt tidigt, den 21 augusti, men totalsumman inskränkte sig till 502 juvenila. Detta innebär en ungfågelsandel på 11 % vilket ligger strax under

medel (Tabell 2, Figur 1). Sannolikt gick dock häckningen relativt bra denna fina sommar med mycket getingar. Den låga ungfågelsiffran är delvis en effekt av att koncentrationen av juvenila, som sträcker senare, var lägre p.g.a. sämre sträckväder i början av september. Mediandatum för de adulta inföll normalt 27 augusti. Däremot kulminerade ungfågeln hela 11 dagar tidigare än normalt, den 1 september. Detta antyder att vi "missade" många juvenila p.g.a. ostvindarna i september. En gles passage registrerades månaden ut, med årets sista 10 oktober.

Bivråken minskar även i Finland där en tydlig nedgång konstaterats sedan mitten av 1980-talet, trots oförändrat häckningsutfall (Honkala m.fl. 2014). Minskningen av andelen äldre skog och konkurrens om boplatssområden med den starkare duvhöken uppges som möjliga orsaker i sen tid. Utvecklingen i Danmark och Norge

Brun glada (adult) på sträck förbi Nabben 11 september 2014. Foto: Bengt Grandin.

är sämre dokumenterad. Eftersom den svenska reproduktionen förefaller vara tillfredställande (Figur 1) och jakten i Medelhavsregionen rimligen har minskat på senare år, är det troligt att den främsta förklaringen till den svenska beståndsnedgången återfinns i övervintringsområdet i Västafrika. Där omvandlas regnskogen efterhand till oljepalmsplantager och jordbruksmark. Vid Stevns räknades 2 791 bivråkar under hösten, vilket utgör 58 % av Falsterbosiffran.

Brun glada *Milvus migrans*

Senare års bättre bevakning av vårsträcket i Falsterbo visar att en hel del bruna glador lämnar landet redan i maj–juni. Liksom för t.ex. brun kärrhök rör det sig rimligen i första hand om yngre icke-häckare som bara varit uppe och kollat läget. Vid Stevns klint bokfördes två insträckande 14 juni, men från Nabben sågs den första inte förrän 24 augusti. En gles passage registrera-

des sedan september ut med som mest fyra den 23:e. Ännu i oktober sågs fem bruna glador med den senaste så sent som den 31:e. Ofta passerar fåglarna i flockar av röda glador. Sammanlagt 24 bruna glador ligger klart under fjolårets rekord på 47 sträckare, men överträffas endast av de fyra närmast föregående åren. På den danska sidan summerades 12, varav minst tre inte sågs i Falsterbo. Höstens sträckare fördelar sig på 10 adulta, 3 fjolårsfåglar (2K) och 11 juvenila. Av ungfågeln var en som sträckte 11 oktober av östligt ursprung, en s.k. *lineatus*-typ (Forsman 2007). Dessa, som sannolikt häckar någonstans i västra Ryssland, bildar en övergång till de mer östliga rena *lineatus*, som ibland räknas som en egen art. Ungfågelsandelen på 46 % är den högsta hittills och kan jämföras med ett genomsnitt på 19 % (Tabell 2). Det verkar uppenbart att den ökande ungfågelsandelen i Falsterbo speglar fler häckande par i Sverige. Ottosson m.fl.

(2012) uppskattade beståndet till 10 par. Under 2013 konstaterades en häckning i Södermanland och fåglar sågs på platser där den tidigare häckat i Norrbotten (Strid & Eriksson 2014). I Börningeområdet fick ett par återigen ut ungar under året och sannolikt häckade ytterligare ett par i Skåne (Bengtsson m.fl. 2014). I Finland hittades de första häckningarna på tio år 2002 och 2013 registrerades tre par (Honkala m.fl. 2014).

Röd glada *Milvus milvus*

Endast fem utsträckande noterades under augusti. Antalen ökade sakta under september fram till en kraftig urladdning den 23:e då 714 räknades, jämfört med 662 på den danska sidan. Detta utgör den näst högsta dagssiffran hittills. I början av oktober bokfördes 329 den 4:e och 359 följande dag. Ännu 30 oktober räknades 189 sträckare och passagen fortsatte in i november. Kylan dröjde och på den danska sidan fortsatte insträcket fram till jul.

Totalt 2 766 utsträckande överträffas endast av 3089 hösten 2012 och gladan är den art som uppvisar den kraftigaste ökningen sedan starten 1973. Vid Stevns klint bokfördes 1546, vilket utgör 56 % av Falsterbos antal. Det svenska beståndet skattades till minst 2 600 par 2013 (Strid & Eriksson 2014) och torde nu börja närma sig 3 000 par. Fåglarna är fortfarande starkt koncentrerade till Skåne även om enstaka par häckar upp till Uppland. I Danmark är gladan fortfarande relativt sällsynt och beståndet uppskattas till 120 par 2013 (Brandtberg 2014). I Storbritannien har en successiv ökning ägt rum, med stöd av inplantering av bl.a. svenska fåglar, och 2012 uppskattas beståndet till närmare 2 500 par (Holling 2014).

De adulta kulminerade två dagar tidigare än genomsnittligt 6 oktober, medan medianen för ungfåglarna 29 september var normal. Ungfågelsandelen på 62 % ligger klart under medel. En generellt lägre andel de senaste tio åren (Tabell 2) är sannolikt en effekt av att ungdproduktionen efterhand gått ner när tätheten ökat

i Skåne. En annan möjlighet är att fler äldre glador väljer att sträcka söderut ifall konkurrensen bland ett ökande antal övervintrare hårdnar.

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

Efter en relativt snabb ökning omfattade den skånska populationen under året 31 revir och ett par häckar nu även på Falsterbohalvön (Bengtsson m.fl. 2014). I Danmark, dit arten spridit sig från Tyskland, fanns 54 par 2013 (Brandtberg 2014). Även i Finland går det bra för havsörnen, med ett uppskattat bestånd på 450 par 2012 (Stjernberg m.fl. 2013). Tillväxten av den svenska populationen avspeglas i de ökande sträcksiffrorna från Falsterbo, även om de årliga fluktuationerna är relativt stora. Höstens 20 sträckare utgör en för senare år låg siffra. Förklaringen är dock rimligen i första hand att fler fåglar dröjde sig kvar i landet denna rekordmilda höst. Generellt lämnar fler örnar landet i samband med tidiga kallluftsgenombrott.

Enstaka utsträckande registrerades från slutet av augusti och som mest räknades tre 27 augusti och 3 september. Vid Stevns bokfördes 21 fåglar varav fem 2 september, men det är möjligt att en del av dessa sträckt ut norr om Falsterbo. På grund av mildvädret var antalen i oktober–november blygsamma. Höstens havsörnar fördelar sig på tolv yngre subadults och åtta ungfåglar. Ungfågelsandelen varierar en hel del men årets 40 % ligger nära medel (Tabell 2).

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Sträcket var igång från början av augusti, men dagssiffrorna blev inte tvåtaliga förrän i mitten av månaden. En kraftig passage i slutet av augusti innehöll 114 den 26:e och 66 två dagar senare. Sedan avtog antalen successivt i september medan enstaka räknades i oktober. Sist ut var två vingskadade och en stjärtlös i november, den senaste den 19:e. Sammanlagt 738 bruna kärrhökar utgör den andra låga siffran i rad. Efter en successiv ökning fram till sekelskiftet har antalen minskat något igen. Även om summan missgynnades av sämre sträckväder under sep-

Brun kärrhök (1k) på sträck förbi Nabben 11 september 2014. Foto: Bengt Grandin.

tember, är det kanske så att näringsunderlaget nu bromsar en vidare expansion. En likartad utveckling syns i Finland med en kraftig ökning fram till sekelskiftet och en mer stabil population sedan dess (Honkala m.fl. 2014).

Mediandatum för adulta honor och hanar inföll tidigt; 31 augusti respektive 1 september. De juvenila kulminerade emellertid programenligt 29 augusti. En generell nedgång av ungfågelsandelen registrerades under de närmast föregående åtta åren, medan höstens 75 % ligger nära medel (Tabell 2). Sämre ungproduktion, kanske som en följd av ökande tätheter, har sannolikt bidragit till att beståndsökningen planat ut. Av de adulta kärrhökarna utgjorde hanarna 48 % vilket ligger en procent över medel. Bland hanarna återfanns 9 % fjolårsfåglar (2K), medan motsvarande siffra för honorna var 4 %. Här bör man dock komma ihåg att det är lättare att separera hanarna. Vid Stevns räknades 372 bruna kärrhök (50 %), med flertalet dagssiffror under Falsterbos.

Blå kärrhök *Circus cyaneus*

Totalt sju blå kärrhök i augusti utgjordes samtliga av adulta. Den första ungfågeln bokfördes 11 september. En gles passage registrerades sedan perioden ut (Tabell 4). Som mest räknades blygsamma 12 sträckare 28 oktober och 10 ex tre olika dagar under denna månad. Totalt 174 blå kärrhök ligger klart under medel för tredje året i följd. Antalet adulta fåglar har sedan 1986 varierat mellan 33 (1999) och 175 (1989). Årets 45 ligger klart under medel på 80 adulta sträckare. Främst p.g.a. låga siffror i september inföll mediandatum för samtliga kategorier klart senare än normalt; hanar 7 oktober, honor 15 oktober och ungfåglar 18 oktober. Ungfågelsstoppen ligger hela åtta dagar senare än medel. Allmänt har, liksom för flera andra kortflyttare, en signifikant senareläggning av sträcket med sju dagar ägt rum sedan 1970-talet. Sannolikt är detta en följd av mildare väder. Andelen hanar bland de adulta (51 %) kan jämföras med ett medeltal på 46 %.

Sträckande stäpphök (1k) vid Nabben 20 september 2014. Foto: Bengt Grandin.

Långsiktigt syns en klar nedgång i Falsterbo trots stora årliga fluktuationer, vilka främst styrs av gnagartillgången i norr. De juvenila är generellt överrepresenterade, men ungfågelsandelen på 71 % ligger faktiskt klart över medel. Den sjunker dock till 61 % om vi i stället jämför med medeltalet sträckande adulta under perioden, varför ungpåproduktionen trots allt varit under medel. Arten torde i viss mån kunna livnära sig på fåglar till skillnad från den andra nordliga gnagarspecialisten, fjällvråk.

I Finland har beståndskurvan pekat svagt nedåt sedan 1980, bortsett från en topp det goda gnagaråret 2009 (Honkala m.fl. 2014). I Danmark syns en signifikant minskning av antalet övervintrare sedan 1976 (Heldbjerg m.fl. 2014). På de Brittiska öarna har arten minskat klart sedan 2004 och man har fortfarande problem med förföljelse, främst från ripjägare (Holling 2014). På den danska sidan räknades 53 sträckare vilket endast motsvarar 30 % av Falsterbosiffran. Skillnaden mellan enskilda dagar

var som vanligt stor men en viktig orsak till den lägre totalsiffran är sämre bevakning än vanligt vid Stevns under senhösten.

Stäpphök *Circus macrourus*

Från Finland rapporteras sex möjliga häckningar 2013 (Honkala m.fl. 2014) och kanske ser vi för närvarande en början till spridning längre västerut i Europa. Stäpphöken var tidigare en sällsynt gäst i Falsterbo med endast två sträckare under 1970-talet, vilket ökade till elva under 1980-talet och tio på 1990-talet. Efter upp till 14 sträckare i början av innevarande sekel minskade antalen något igen. Hösten 2011 upplevde vi den hittills kraftigaste invasionen till Nordvästeuropa. I Falsterbo räknades då 43 stäpphökar, varav majoriteten utgjordes av ungfåglar. Detta följdes av 29 sträckare hösten 2012, där dock majoriteten var äldre fåglar. I vissa fall var det kanske samma individer som passerade halvön som 2K-fåglar. Nedgången fortsatte till 15 sträckare 2013, där majoriteten var ungfåglar.

Hösten inleddes med 2K-hanar 26 och 27 augusti, följt av två hanar 31 augusti. Sedan tog de juvenila över med totalt nio sträckare mellan 1 september och 13 oktober. Ungfågelsandelen på 69 % ligger klart över medel (Tabell 2). Mediandatum för totalt 183 stäpphökar under perioden faller i ordningen 3 september för honor, 6 september för hanar och 14 september för ungfåglar. Vid Stevns klint registrerades märkligt nog inga stäpphökar under hösten.

Ängshök *Circus pygargus*

Det svenska beståndet omfattade sannolikt drygt 50 par 2013 (Strid & Eriksson 2014). Av dessa genomfördes endast nio troliga häckningar på fastlandet. För första gången på tre år konstaterades åter en häckning i Nordostskåne 2014 (Bengtsson m.fl. 2014). I Danmark registrerades 25 par 2013 (Rasmussen & Clausen 2014). Fåglarna är där numera helt koncentrerade till Sydvestjylland. I Finland finns ett litet bestånd i sydost vilket omfattade minst tre par 2013 (Honkala m.fl. 2014). Även i Storbritannien är arten hotad och 2012 hittades endast 6–9 par (Holling 2014).

Antalen i Falsterbo har fluktuerat en hel del sedan 1973 men höstens sex sträckare ligger under medelvärdet på åtta. Först ut var en ungfågel 8 augusti och den senaste en juvenil 19 september, ett sent datum. Fåglarna fördelade sig på två hanar, en hona och tre juvenila. Detta innebär en ungfågelsandel på 50 %, vilket ligger under medel (Tabell 2). Vid Stevns klint bokfördes tre ängshökar av vilka två inte sågs från Nabben.

Duvhök *Accipiter gentilis*

En tydlig nedgång i såväl standardrutter som vinterrutter sedan sekelskiftet (Lindström & Green 2015) talar för att duvhöken för närvarande minskar. I Danmark syns en minskning under häckningstid (Heldbjerg m.fl. 2014). En sentida nedgång är även belagd från Finland (Honkala m.fl. 2014). En möjlig orsak är minskad areal gammelskog medan den direkta mänskliga förföljelsen sannolikt inte längre spe-

lar någon väsentlig roll.

De årliga fluktuationerna i Falsterbo är rätt stora utan någon tydlig trend under perioden. Generellt räknas fler fåglar om senhösten är kall. Således får årets låga siffra skyllas på den rekordmilda hösten utan frostnätter. Efter en duvhök i september räknades två i oktober och fem i november. Totalt åtta ligger väl under medel på 32, men ännu lägre antal har bokförts fyra tidigare höstar. Ungfågelsandelen på 100 % ligger endast något över medel, då flertalet adulta är stannfåglar. Bland ungfågarna utgjordes 75 % av hanar. Tidsmässigt var passagen något senare än normalt med median den 3 november. Långsiktigt finns ingen tydlig trend beträffande mediandatum. Vid Stevns klint bokfördes en duvhök, som dock passerade 25 november.

Sparvhök *Accipiter nisus*

Sträcket var som vanligt igång från början av augusti, men första tresiffriga antalet dröjde till den 21:e. Antalen under förhösten var föga imponerande med som mest 696 den 28 augusti och 694 fyra dagar senare. Liksom för flera andra arter var sträcket i september snarast en besvikelse. Inledningen av oktober blev inte mycket bättre och första tusendagen kom inte förrän den 20:e då 1 234 räknades. Därefter 1 320 sträckande 27 oktober och 1 359 följande dag. Antalen i november var sedan mediokra (Tabell 4). Efter två bra år med rekordsiffrorna 38 000 respektive 45 000 sparvhökar kom fjolåret med endast 26 000 och så hösten med endast 24 000. Detta speglar dock knappast populationsutvecklingen och det torde främst vara vädret som styr så kraftiga fluktuationer. Höga antal registreras ofta i samband med kraftigare motvind medan fåglarna i lugnt väder med god sikt inte syns lika bra från Nabben. Generellt är också västvindar bättre än ostvindar.

Långsiktigt fortsätter sannolikt den tydliga uppgången. Det svenska beståndet har nyligen uppskattats till 44 000 par (Ottosson m.fl. 2012) och sparvhöken är därmed vår talrikaste rovfågel. I Danmark finns ingen tydlig utveck-

En 1k sparvhök har mellanlandat i vresrosbuske ytterst på Nabben 29 september 2014. Foto: Bengt Grandin.

lingstrend under häckningstid sedan 1970-talet (Heldbjerg m.fl. 2014). I häckfågelstudierna från Finland finns en negativ trend sedan 1980. Räkningarna baseras på funna bon och författarna tror att minskningen delvis är en effekt av att bona är svårare att hitta i de ökande, täta barrträdplanteringarna, jämfört med mer naturlig skog (Honkala m.fl. 2014). Vid Stevns registrerades 4192 sparvhökar vilket motsvarar 18 % av Falsterbos antal. Dagssiffrorna låg generellt klart under motsvarande från Nabben, med exempelvis 156 den 27:e och 65 den 28 oktober.

Ingen köns- och åldersbestämning görs numera utan antalen räknas om efter genomsnittet per tiodagarsperiod från specialstudien åren 1986–2000. De unga honorna kulminerade tre dagar tidigare än normalt 2 september och de unga hanarna åtta dagar senare 4 oktober. Motsvarande adulta kategorier hade också sin sträcktopp ovanligt sent med median 29 respektive 26 ok-

tober. Långsiktigt har mediandatum för samtliga sparvhökar tidigare lagts med sex dagar sedan 1970-talet. Ungfågelsandelen slutade på låga 67 % (Tabell 2), vilket främst förklaras av den sena sträcktoppen. Allmänt är nog denna andel mest beroende av sträckvädret under olika delar av säsongen. Generellt syns dock en viss uppgång sedan slutet av 1990-talet (Tabell 2). Det är tveksamt om andelen övervintrande sparvhökar ökat efterhand som vintrarna blivit mildare. Vinterfågelräkningarna visar tvärtom en minskning sedan 1975 (Lindström & Green 2015).

Ormvråk *Buteo buteo*

Sträcket började som vanligt inte på allvar förrän en bit in i september. En sträcktopp i slutet av månaden innehöll som mest 2038 den 23:e. Sedan var det lugnt till 5 oktober då 1 630 räknades, följt av låga antal fram till den 22:e då 1 411 passerade. Återigen kasst fram till en kraftig ur-

laddning 30 oktober då hela 6 067 räknades i svaga nordvästvindar, en mycket hög siffra. Låga antal i november, åtminstone delvis till följd av den grå väderleken. Intressant är att sträcktopparna under 1950-talet oftast låg i slutet av september, då de adulta dominerar (Ulfstrand m.fl. 1974). Totalt summeras 14 493 ormvråkar vilket ligger något över medel. Detta är den andra bra siffran i följd, men långsiktigt är trenden snarast negativ. Vid Stevns klint summerades 6 419 (44 %) varav 3477 räknades på toppdagen 30 oktober. Uppe vid Hellebäck, norr om Helsingör, var antalet ovanligt lågt under hösten. Det är uppenbart att andelen som korsar sundet vid Falsterbo respektive norr om Helsingborg varierar rätt mycket, främst beroende på rådande vindar under sträcktopparna. Medan siffrorna i Falsterbo långsiktigt inte gått upp, syns emellertid en ökande trend vid Hellebäck.

Det mesta tyder på att fler ormvråkar övervintrar i landet efterhand som vintrarna generellt blivit mildare. Detta stöds av en svag uppgång i vinterfågeltaxeringen (Lindström & Green 2015) samt uppgifter från flera ornitologer om fler vråkar i Mellansverige vintertid. Häckfågeltaxeringarna sedan 1975 visar en signifikant ökning. I Danmark, liksom i Väst-europa, har arten ökat som häckfågel sedan 1970-talet och även antalet övervintrare ökar långsiktigt (Heldbjerg m.fl. 2014). I de finska häckfågeltaxeringarna syns däremot en nedåtgående trend i hela landet sedan 1980 (Honkala m.fl. 2014, Väisänen & Lehikoinen 2013). De finska häckarna sträcker dock huvudsakligen söderut öster om Östersjön och passerar således inte Falsterbo.

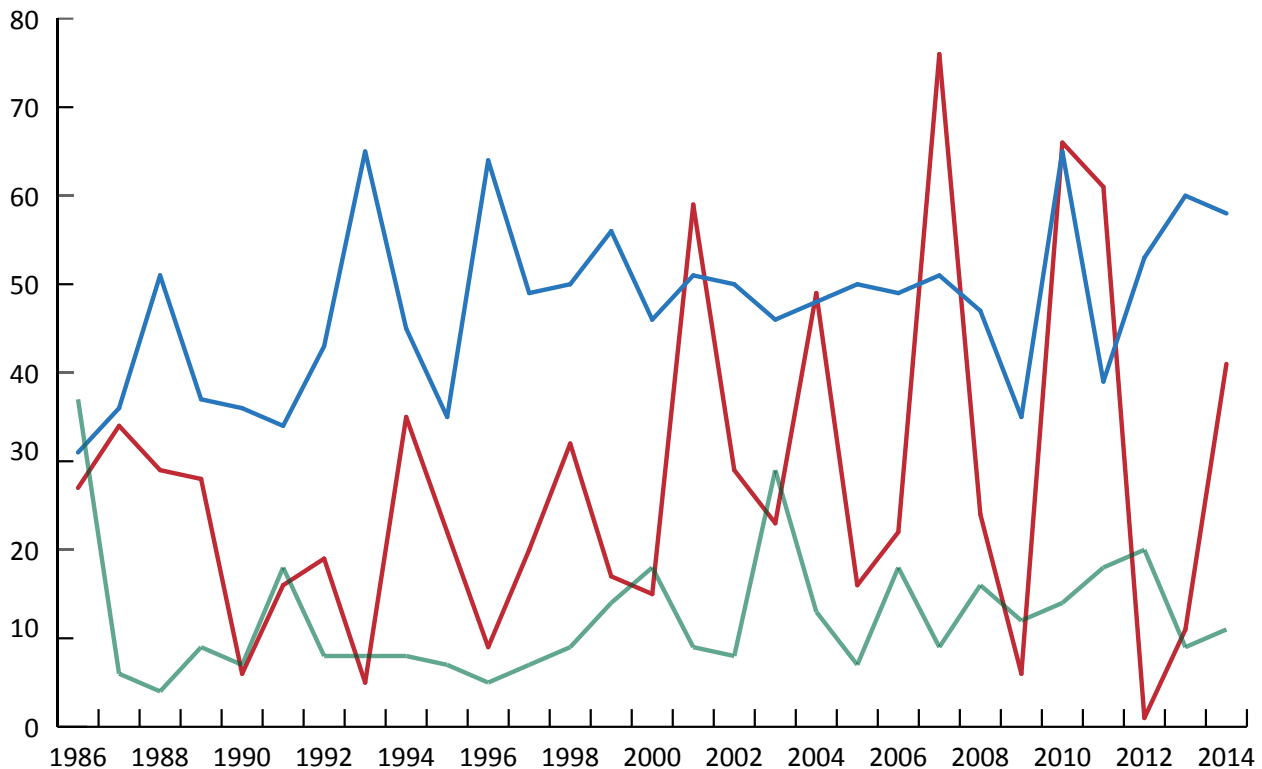
Ungfågelsandelen på 58 % ligger klart över medel (Tabell 2). Detta är delvis beroende på den sena sträcktoppen, men sannolikt har häckningen gått förhållandevis bra. Jämfört med fjällvråk och bivråk ligger andelen juvenila klart högre flertalet år och långsiktigt syns ingen nedgång (Figur 1). Mediandatum för de adulta inföll normalt den 5 oktober. Ungfågeln kulminerade däremot 16 dagar senare än medel på

toppdagen den 30 oktober. Om vi jämför mediandatum för samtliga ormvråkar ligger genomsnittet för de senaste fyra åren sju dagar senare än medel för hela perioden. Detta antyder en högre andel ungfåglar, vilket inte är lika uppenbart i Tabell 2.

Fjällvråk *Buteo lagopus*

Efter två dåliga år verkar gnagartillgången i Norrland ha varit något bättre igen, vilket ledde till att fjällvråken återigen fick fram en del ungar. Säsongen inleddes blekt med endast 15 fåglar i september. En första mindre topp i början av oktober omfattade ett hundratal. Sträcktoppen blev ovanligt sen med maximalt 49 sträckare 22 oktober och 53 den 2 november. Så mycket som 37 % av fjällvråkarna bokfördes i november. Årssumman slutade på 524 vilket ligger långt under medel för tredje hösten i rad. Beståndsutvecklingen går i vågor som styrs av smågnagartillgången i norr. Fjällvråken har en mer sydostlig sträckriktning jämfört med ormvråk och vid Ottenby räknades över 1 000 sträckare i mitten av oktober (Pekka Westin). Om vi utgår från en nuvarande beståndsuppskattning på 3 000 par (Ottosson m.fl. 2012) sträckte mellan 3 och 15 % av de adulta fåglarna ut vid Falsterbo de senaste sex höstarna. Dock ingår här även en del icke-häckare och norska fåglar.

På grund av den varierande gnagartillgången fluktuerar ungfågelsandelen betydligt mer än hos de andra vråkarna (Tabell 1, Figur 1). Efter en rekordhög ungfågelsandel på 61–66 % 2010–2011 sjönk denna till rekordlåga 1 % 2012. Höstens 41 % ligger klart över medel. Dock sjunker den till mer normala 28 % om vi istället jämför med medeltalet adulta sträckare under perioden. Uppenbarligen har i alla fall häckningen liksom för de båda andra nordliga gnagarspecialisterna, blå kärrhök och tornfalk, gått förhållandevis bra. Detta visar att det åtminstone lokalt fanns smågnagare såväl i fjällregionen som i skogslandet. I Danmark är fjällvråken en av de övervintrande arter som minskat mest sedan 1970-talet (Heldbjerg m.fl. 2014)

Figur 1. Ungfågelsandelen hos tre olika vråkar i Falsterbo 1986–2014.

Grön kurva: bivråk; Blå: ormvråk; Röd: fjällvråk.

The proportion of juveniles among three different buzzards species at Falsterbo 1986–2014.

Green curve: Honey Buzzard; Blue: Common Buzzard; Red: Rough-legged Buzzard.

och det samma gäller sannolikt även i Sverige. I de standardiserade häckfågelräkningarna har fjällvråken minskat klart sedan 1998, men antalet 2010–2011 är de högsta hittills (Lindström & Green 2015).

Mediandatum för de adulta inföll fem dagar senare än normalt 11 oktober medan de juvenila kulminerade 12 dagar senare än medel 28 oktober. Långsiktigt finns ingen tydlig trend beträffande artens tidsmässiga passage. Vid Stevns klint räknades 137 fjällvråkar (26 %).

Mindre skrikörn *Aquila pomarina*

En subadult var nere och vände 25–26 augusti. En ny subadult vände 10 september och denna samt en 2K-fågel vände följande dag. ”Som vanligt” sågs ingen mindre skrikörn sträcka ut och ingen noterades heller vid Stevns. Möjligen går de flesta ut längre norrut, då insträckande fåglar setts i Köpenhamnsområdet vid ett par tillfällen

tidigare år. Totalt tre örnar överensstämmer med medel för hela perioden. Efter några sämre år har vi nu haft fyra höstar med 2–6 fåglar. En samlad median för totalt 109 fåglar under perioden infaller 5 september. Huvuddelen av dessa utgjordes av subadulta, och hittills endast en juvenil identifierats.

Större skrikörn *Aquila clanga*

Efter två blanka år sträckte en 2K-fågel ut 23 september och noterades insträckande på den danska sidan efter 48 minuter. Genomsnittet för hela perioden ligger på en sträckande och trenden är, till skillnad från den mindre släktingen, snarast ökande. En samlad median för totalt 44 sträckare ligger 11 oktober. Alltså klart senare än för mindre skrikörn som ju snarast får betecknas som tropikflyttare. Totalt fördelar sig de bokförda större skrikörnarna på 7 adulta, 34 subadulta och 3 juvenila.

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

En kungsörn var nere och vände i oktober men något utsträck blev det inte frågan om. Annars har genomsnittet ökat från en på 1970-talet till tre de senaste fyra åren. Mediandatum för sammanlagt 20 subadults ligger 21 oktober och för 45 juvenila 16 oktober.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Som vanligt var sträcket igång från räkningsstarten medan det första tvåsiffriga antalet kom 15 augusti. Sträcktoppen i slutet av månaden innehöll 33 den 21:e, 30 den 24:e och 58 den 26 augusti. Liksom för många andra arter var antalen i september föga imponerande. Därefter tre i oktober och en ungfågel så sent som den 18 november. Totalt 317 fiskgjusar ligger en bit över medel och mycket nära fjolårets 310. Arten återfinns bland de långsiktigt ökande, men kurvan har planat ut något de senaste åren. Det svenska beståndet, som är det största i Europa, skattades till 3 600 par efter riksinventeringen 2001 (Ryttman 2004). I Skåne verkar ökningen

ha stannat av och beståndet 2013 var ungefär lika stort som tolv år tidigare (Bengtsson 2014). I Finland har fiskgjusen ökat från drygt 600 par i början av 1970-talet till uppskattningsvis 1 300 par 2012 (Saurola 2013). I Danmark hittades fyra bon 2013 (Brandtberg 2014). De Brittiska öarna återkoloniserades på 1970-talet och ökningen fortsätter ännu med 192–209 rapporterade par 2012 (Holling 2014).

Ungfågelsandelen på 43 % ligger något under genomsnittet (Tabell 2) och detta speglar sannolikt häckningsresultatet. Mediandatum för de gamla fiskgjusarna överensstämmer med medel 24 augusti, medan ungfågarna kulminerade två dagar senare än vanligt 31 augusti. Andelen som sågs på den danska sidan var snarast högre än vanligt med totalt 161 sträckare (51 %).

Tornfalk *Falco tinnunculus*

Efter mindre antal från räkningarnas början ökade antalen inte ordentligt förrän i slutet av augusti. Då passerade 79 tornfalkar 26–29 augusti. Den normala septembertoppen var trots

Sträckande fiskgjuse vid Nabben 24 augusti 2014. Foto: Bengt Grandin.

ostvindar, som brukar gynna arten, föga imponerande med som mest 29 sträckare den 15:e. I stället räknades fler än normalt i oktober med t.ex. 26 den 4:e och 12 så sent som 20 oktober. Sammanlagt 575 tornfalkar utgör en rejäl nedgång efter tre bra år och ligger under medel för hela perioden. Ungfågelsandelen på 88 % är däremot en bit över medel (Tabell 2), men sjunker till mer normala 77 % om vi i stället jämför med medeltalet adulta sträckare sedan 1986. I vilket fall så verkar häckningen åtminstone lokalt ha gått bra. Enligt Stefan Delin var resultatet i hans 220 holkar i Västerbotten i genomsnitt 5,1 ungar, vilket endast överträffas av rekordåret 2011. Sträcktoppen blev förhållandevis sen med median 18 respektive 16 september för gamla och unga falkar. Vid Stevns bokfördes 155 tornfalkar vilket utgör 27 % av Falsterbos siffra.

Långsiktigt går det bra för tornfalken som numera återfinns på listan över signifikant ökande arter. Även häckfågelinventeringarna visar på en ökning, medan vinterindex faktiskt gått ner signifikant sedan 1970-talet (Lindström & Green 2015). I Finland har beståndet dubblerats de senaste tio åren, främst tack vare en massiv holkuppsättning (Honkala m.fl. 2014). Från Danmark redovisas inga signifikanta förändringar av antalet häckare, men en nedgång i vinterindex sedan 1976 (Heldbjerg m.fl. 2014). Även motsvarande häckfågeltaxeringar i såväl Väst- som Nord- och Östeuropa är långsiktigt stabila.

Aftonfalk *Falco vespertinus*

Trots lite fler aftonfalkar än flertalet senare höstar i södra Sverige noterades endast en hona från Nabben; 2 september. Allmänt har fynden i Sverige minskat de senaste åren (Strid & Eriksson 2014 och tidigare). I Falsterbo sjönk genomsnittet från 2,5 fåglar på 1970-talet till 0,5 de senaste fyra åren. Ungfågellarna dominerar klart, med en samlad median 10 september.

Stenfalk *Falco columbarius*

Antalet sträckare låg på en relativt stabil nivå från starten 1973 fram till sekelskiftet. Där-

Stenfalk (1k) på sträck vid Nabben 11 oktober 2014.
Foto: Bengt Grandin.

efter har emellertid höga antal registrerats flertalet höstar och stenfalken ingår numera bland de signifikant ökande arterna. Efter två mycket bra år ligger emellertid såväl fjolårets 197 som höstens 192 väl under medel. Även stenfalken brukar gynnas av gnagarår i Norrland och koncentrationen till Falsterbo blir bättre i kraftigare västvindar, då fåglarna flyger lägre. Trots en del friska sydvästvindar sågs emellertid förhållandevis få, vilket även gäller för pilgrimsfalk. Ungfågelsandelen på 92 % ligger över medel (Tabell 2) vilket möjligen kan tas som intäkt för att häckningen gått hyfsat. Det begränsade materialet från de standardiserade häckfågeltaxeringarna pekar på en nedgång, men Falsterbosiffrorna torde fortfarande vara det bästa måttet på populationsutvecklingen i landet. Den lilla finska populationen förefaller långsiktigt vara relativt stabil, men täcks inte särskilt väl av nuvarande inventeringar (Honkala m.fl. 2014). Utvecklingen i Norge är okänd. I Storbritannien har beståndet varit förhållandevis stabilt med

1 160 häckande par i den senaste heltäckande inventeringen 2008 (Holling 2013).

Den första sträckaren bokfördes 19 augusti och första ungfågeln på månadens sista dag. Antalen ökade sedan i följande månad fram till en sträcktopp med 33 stenfalkar 26–28 september. Dagssiffrorna var dock föga imponerande. I stället var antalen snarast bättre än normalt i oktober med som mest 14 sträckare den 20:e. Höstens mediandatum för de juvenila, 4 oktober, ligger faktiskt 13 dagar senare än medel. Från Stevns räknades 69 insträckande vilket motsvarar 36 % av Falsterbos antal. Överensstämmelsen mellan enskilda dagar var som vanligt inte så god för denna bredfrontsflyttare.

Lärkfalk *Falco subbuteo*

Den första lärkfalken observerades redan 2 augusti och följdes av ytterligare nio under månaden. Under de första två septemberdekaderna bokfördes arten nästan dagligen med som mest sju sträckare den 11:e och sex 15 september. Därefter avtog antalen i slutet av månaden och den sista passerade 5 oktober. Trots relativt stora fluktuationer mellan åren var sträckssiffrorna rätt stabila t.o.m. 1980-talet, minskade något under 1990-talet och har sedan dess ökat klart. Långsiktigt ger detta snarast en positiv utveckling och årets 58 sträckare ligger över medel på 51. I de standardiserade häckfågelräkningarna finns en signifikant ökning sedan sekelskiftet. Häckfågeltaxeringarna från Finland visar en successiv uppgång fram till 2008 och ett stabilt bestånd sedan dess (Honkala m.fl. 2014). I Danmark är lärkfalken betydligt mer sällsynt än hos oss och 2011 registrerades endast 13–21 par, även om den sannolikt är något förbisedd (Nyegaard 2012).

Ungfågelsandelen på 81 % ligger under medel (Tabell 2). Generellt är dock ungfågeln klart mer koncentrerade till Falsterbo än de adulta, varför siffrorna inte riktigt speglar häckningsresultatet. Mediandatum för adulta (2 september) ligger tre dagar senare än ge-

nomsnittet, medan de juvenila kulminerade normalt 11 september. Som vanligt var andelen som sågs från Stevns klint relativt låg, med totalt 17 insträckande (29 %). Av dessa undgick minst fyra att ses från Nabben.

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Den första pilgrimsfalken bokfördes 10 augusti. Antalen ökade mot slutet av månaden och årsbästa blev fem sträckande den 29:e. Liksom för t.ex. stenfalk låg antalen i september lägre än vad vi vant oss vid från senare år. Som mest noterades fyra fåglar den 23:e och 27 september. I stället passerade fler än vanligt i oktober med maximalt fyra den 5:e och 16:e. Ännu i början av november räknades fem pilgrimsfalkar. Efter rekordsiffran på 144 sträckare hösten 2012 minskade antalen till 80 föregående höst och 82 i år. Detta speglar sannolikt främst en sparsammare förekomst av lite kraftigare västvindar, vilket koncentrerar falkarna mer till Nabben. Långsiktigt är arten en av dem som uppvisar den snabbaste uppgången. Det svenska beståndet fortsätter att öka och omfattade 340–360 par 2012 (Strid & Eriksson 2013). I Danmark fanns 14 par 2013 (Brandtbjerg 2014). I Finland häckade ca 30 par i början av 1970-talet, vilket ökat till 263–290 par 2013 (Ollila 2014).

Ungfågelsandelen har hela tiden varit betydligt lägre än för de mindre falkarna och höstens 42 % ligger klart över medel (Tabell 2). Detta beror nog främst på den sena sträcktoppen, men förhoppningsvis speglar det även ett bra häckningsutfall. För femte året i rad övervägde honorna något bland de adulta med 56 %. Bland de juvenila var emellertid könsfördelningen helt jämn. Mediandatum för de olika kategorierna inföll som vanligt i ordningen adulta hanar 9 september, adulta honor 24 september, unga hanar 16 oktober och unga honor 20 oktober. För samtliga kategorier innebär detta att passagen var något senare än normalt. Från Stevns räknades 23 pilgrimsfalkar (28 %), varav åtminstone 14 inte sågs från Nabben.

ÖVRIGA ARTER

I Tabell 4 redovisas uppträdandet av samtliga arter uppdelat på tiodagarsperioder. Här återfinns även medeltalet sträckare för perioden 1973–2013. Ungfågelsandelen för några utvalda arter presenteras i Tabell 3. Nedan ges kommentarer till enskilda arters uppträdande under hösten. Vid hänvisningar till häckfågeltaxeringar i olika länder refereras till Green och Lindström (2015) för Sverige, Heldbjerg m.fl. (2014) för Danmark och Väisänen & Lehikoinen (2013) för Finland.

Andfåglar

Efter en långsiktig uppgång har antalet knölsvanar minskat klart de senaste fyra åren. Då mediandatum inte senarelagts nämnvärt kan detta nog inte skyllas på att fler passerar efter räkningarnas avslutning. Sannolikt övervintrar dock fler efterhand norr om Falsterbo då januariindex ökar i sjöfågelräkningarna (Nilsson 2014). Ungfågelsandelen var normalt låg med 7 % (Tabell 3). Det nordvästeuropeiska

beståndet av mindre sångsvan ökade fram till ett maximum på drygt 27 000 1995, men har sedan minskat till 21 500 individer 2005 (Rees & Beekman 2010). I Falsterbo har emellertid ökningen snarast fortsatt och höstens 591 sträckare överträffas endast av 717 hösten 2000. Däremot förefaller ungproduktionen allmänt ha varit något sämre de senaste åren. För sångsvanen fortsätter uppgången även om antalet som övervintrar längre norrut också ökar (Nilsson 2014).

Majoriteten av de sträckande sädgässen utgjordes, liksom flertalet senare år, av den tundrahäckande rasen *rossicus*. Rimligen förklarar detta att siffrorna ökat igen efter en minskning 1990–2008. Antalet sträckande bläsgäss ökar signifikant och höstens 2 459 utgör den högsta siffran hittills. Som mest räknades 410 den 1 oktober och 380 följande dag. I takt med den våldsamma ökningen av häckande grågäss har även Falsterbosiffrorna skjutit i höjden. En avmattning de senaste åren beror sannolikt på att

Antalet sträckande bläsgäss ökar signifikant. Foto: P-G Bentz/Sturnus.se.

fler gäss stannar kvar i Skåne till långt in på hösten. Höstens 2 900 är faktiskt det lägsta antalet sedan 1997. Även vitkindade gäss dröjer sig numera kvar i stora antal under senhösten. Dock maskeras detta av den våldsamma beståndstillväxten. Efter fjolårets rekord på 294 000 sjönk dock siffran till ”endast” 108 000. Som mest räknades 13 700 så sent som 30 oktober. Prutgåsen ökade kraftigt fram till sekelskiftet, men har sedan minskat något. Höstens 19 000 ligger dock väl över medel. Detta förklaras delvis av den höga ungfågelsandelen på 33 % som visar att häckningen på tundran gått ovanligt bra (Tabell 3).

Efter en kraftig nedgång under 1990-talet har antalet gravänder ökat rejält igen. I Danmark har dock förekomsten under häckningstid gått ner sedan 1976. Den signifikanta uppgången av antalet bläsänder är även väldokumenterad i andfågelräkningar (Nilsson 2014). Höstens 15 000 överträffas endast av 15 700 hösten

2012. Som mest räknades 2 340 den 16 oktober. Snatteranden har ökat signifikant i landet de senaste 20 åren (Strid & Eriksson 2014) och 76 sträckare är den näst högsta siffran hittills. Bra går det också för krickan som noterade såväl årsbästa med 3 020 som dagsrekord med 910 den 24 september. Även gräsand, stjärtand och skedand hade ett bra år och samtliga ökar enligt andfågelinventeringarna (Nilsson 2014). Lite märkligt är dock att alla simänder utom gräsand för närvarande minskar i Finland (Lehikoinen m.fl. 2013).

I Sverige har januariindex för brunand stigit kraftigt efter 1987 (Nilsson 2014) medan arten minskat som häckfågel och i Falsterbo. Totalt 240 bergänder är den högsta siffran sedan 1995, men långsiktigt är trenden klart negativ. Även vigten minskar långsiktigt men höstens siffra är den andra höga i rad. Januariindex har ökat sedan 1967 (Nilsson 2014), varför det är troligt att fler efterhand övervintrar norr om Falsterbo.

Unga gravänder på sträck förbi Nabben 24 augusti 2014. Foto: Bengt Grandin.

Dock minskar viggen som häckare i Finland såväl vid kusten som i inlandet (Hario & Rintala 2014, Lehtikoinen m.fl. 2013). En nedgång syns även i de standardiserade häckfågeltaxeringarna. Ejderens uppgång fram till 1990-talet har följts av en relativt kraftig nedgång sedan dess. Det var därför överraskande att hela 167 360 passerade under hösten. Siffran ligger långt över medel och överträffas faktiskt bara precis av 167 435 från 1995. Förklaringen är en ovanligt kraftig koncentration till Falsterbo i samband med friska sydvindar i mitten av oktober. Då räknades nya rekordsiffran 72 030 den 15 oktober och 33 300 följande dag. Det finska Östersjöbeståndet har halverats sedan mitten på 1990-talet (Hario & Rintala 2014). Allmänt finns dock ännu ingen minskning i häckfågelnindex från Danmark. Bland ejdrarna hittades även tre praktejdrar. Alfågeln kraftiga minskning som övervintrare i Östersjön speglas även i de relativt låga siffrorna från Falsterbo, även om

höstens siffra är den andra höga i rad. Sjöorren är den dykand som för närvarande ökar mest i Falsterbo och höstens 12 660 överträffas endast av drygt 15 000 hösten 2012. Minskningen hos svärtan har planat ut efter sekelskiftet och höstens 1 477 är den i särklass högsta siffran hittills. Även här är förklaringen en kraftig koncentration i samband med sydvindarna i mitten av oktober, som mest räknades dagsrekordet 339 den 15 oktober och 302 följande dag. Knipan minskar generellt vid Nabben i kontrast till kraftigt ökande januariindex i sjöfågelräkningarna i såväl Sverige som Danmark (Nilsson 2014, Heldbjerg m.fl. 2014). Efter en minskning från 1970-talet till 1990-talet har antalet sträckande småskrakar ökat rejält och höstens 5 890 är den absolut högsta siffran hittills. Nya rekordsiffran 2 680 bokfördes 15 oktober. Såväl antalet häckare i den finska skärgården som siffrorna i de standardiserade häckfågelninventeringarna har dock minskat sedan sekelskiftet. Dock finns en

Sträckande sjöorrar vid Nabben 17 augusti 2014. Foto: Bengt Grandin.

ökning i januariindex från sjöfågelräkningarna (Nilsson 2014). De fåtaliga storskrakarna minskar snarast, men liksom hos knipan övervintrar flertalet längre norrut.

Lommar – storkar

Höstens 852 smålommar utgör nytt årsbästa och förstärker en ökande trend, som även finns i häckfågeltaxeringarna. Också antalet sträckande storlommar låg över medel och även här finns en signifikant positiv trend i häckfågelräkningarna i Finland och Sverige. Endast en svartnåb-bad islom är numera snarast en besvikelse. Antalet gråhakedoppingar har snarast ökat sedan sekelskiftet medan de tidigare, låga årssiffrorna inte är helt jämförbara. Trots att havssulan numera förekommer regelbundet i Lommabukten är den fortfarande förvånansvärt sällsynt i Falsterbo. Sträcksiffrorna visar på en fortgående signifikant ökning av gråhäger trots en del hårda vintrar på sistone. Även ägretthägern ökar markant och den nya rekordnoteringen ligger på 25. Som mest sträckte hela 14 den 1 oktober. De

skånska projektstorkarna missade i år huvudsakligen Falsterbo och endast sex utsträckande sågs. Höstens två svarta storkar ligger något över medel. Om höstens ungfågel var kläckt i Sverige är nog högst osäkert.

Trana – vadare

Den långsiktiga kraftiga ökningen för trana fortsätter i Sverige såväl som i Finland. Efter drygt 18 000 ex. 2013 kom vi i höst upp i 11 171. Som mest bokfördes 1910 den 23 september och 1970 den 15 oktober. Ungfågelsandelen på 10 % ligger strax under medel (Tabell 3). Sträcket av adulta vadare var generellt rätt bra främst under lågtryckspassagerna i senare delen av augusti. Uppträdandet av ungfåglar senare under hösten var betydligt sämre trots att det uppenbarligen varit bra med smågnagare på den ryska tundran. Delvis missgynnades Nabben av högt vattenstånd.

Liksom i häckfågeltaxeringarna syns ingen tydlig trend för strandskatan, men årets 521 ligger klart över medel. Skärfläckan har ökat nå-

Storlom på sträck förbi Nabben 30 augusti 2014. Foto: Bengt Grandin.

TABELL 3

Ungfågelsandel (%) bland ett urval sträckare i Falsterbo 1986–2014.

Proportion of juveniles (%) among a number of migrants at Falsterbo 1986–2014.

	2013	2014	Medel Mean	Medel 86-90	Medel 91-95	Medel 96-00	Medel 01-05	Medel 06-10	Medel 11-14
Knölsvan	11	7	7	-	-	-	-	6	7
Mindre sångsvan	8	10	11	15	8	11	13	10	7
Sångsvan	9	10	9	6	6	12	11	12	9
Prutgås	4	33	13	19	17	8	12	6	17
Trana	11	10	13	25	21	11	10	12	11
Bredstjärtad labb	75	97	62	29	42	52	89	64	93
Kustlabb	33	57	56	55	68	57	62	45	50
Fjällabb	100	100	97	80	99	92	100	99	100
Dvärgmåsar	32	14	53	62	76	53	46	44	34
Silltrut	35	17	29	-	-	-	29	31	27
Tretåig mås	83	100	85	84	58	85	97	87	94
Skräntärna	27	0	15	15	15	12	17	11	17
Fisktärna	30	27	33	34	40	38	25	30	33
Silvertärna	56	41	37	26	40	39	38	36	48
Svarttärna	96	82	87	77	94	98	79	83	91

got de senaste åren vilket sannolikt speglar en populationstillväxt i Skåne. De fåtaliga mindre strandpiparna har snarast blivit fler efter sekelskiftet. Passagen av större strandpipare har tidigare lagts signifikant under perioden. Detta skulle kunna bero på att andelen ungfåglar minskat, då dessa passerar senare på säsongen. Årssiffrorna har dock snarast ökat sedan sekelskiftet. De standardiserade häckfågelräkningarna visar på en ökning sedan 1998 och det samma gäller antalet häckare i den finska skärgården (Hario & Rintala 2011). En ny hög siffra för ljungpipare förstärker en ökande trend, medan häckfågeltaxeringarna indikerar ett mer oförändrat bestånd i Sverige och Finland. Förmodligen har flertalet av våra sträckare sitt ursprung längre österut. Kustpiparsiffran på 909 är den högsta hittills, men bestod nästan enbart av adulta (Tabell 4). Som mest räknades 283 den 17 augusti, vilket utgör tangerat dagsbästa. Tofsvipan är en av de arter som långsiktigt minskat mest men höstens 1 486 är den tredje högsta siffran någonsin. I standardrutterna som inleddes 1998 syns en positiv trend, liksom i Finland. I Danmark och Västeuropa fortsätter emellertid nedgången

även de senaste tio åren.

För samtliga arktiska *Calidris*-vadare var ungfågarna klart fåtaliga. Detta ledde till låga siffror för framförallt kustsnäppa, sandlöpare, småsnäppa och spovsnäppa, där juvenila normalt dominerar klart i Falsterbo. Däremot uppträdde kärrsnäppan i mer normala antal, men även här var det dåligt med ungfåglar. Som mest räknades 1 070 den 17 augusti. Totalt åtta myrsnäppor överträffas endast av nio höstarna 2001 och 2010. Brushanen minskar snabbt som häckfågel i Norden. I Falsterbo, där majoriteten säkert kommer från Ryssland, syns däremot ingen tydlig trend och höstens siffra ligger klart över medel. En långsiktig minskning av antalet enkelbeckasiner syns även i häckfågeltaxeringarna. Däremot ökar antalet signifikant i standardrutterna sedan 1998.

Återigen noterades en kraftig passage av adulta myrspovar i augusti och arten finns numera med bland de signifikant ökande. Storspoven minskar generellt i Sverige, där kurvan för såväl de fria punktrutterna som standardrutterna pekar nedåt. Däremot är det finska beståndet mer stabilt. I Falsterbo har antalet snarast ökat sedan

Adulta myrspovar vid Nabben 17 augusti 2014. Foto: Bengt Grandin.

sekelskiftet, men höstens 155 sträckare ligger klart under medel. En tydlig ökning hos småspoven sedan sekelskiftet motsvaras av en uppgång i de standardiserade rutterna sedan 1998. Såväl svartsnäppa som rödbena har varit långsiktigt stabila i Falsterbo medan gluttsnäppan ökat klart efter sekelskiftet. Frågan är hur stor andel som utgörs av svenska häckare. I Finland har rödbenan minskat signifikant sedan 1980-talet. I samma land har skogssnäppan ökat kraftigt medan grönbena och drillsnäppa om något minskat sedan 1980. Detta stöds av en allmän ökning hos skogssnäppan i Falsterbo, med årets 39 som nytt årsbästa, och i standardrutterna sedan 1998. Däremot ökar även grönbena och drillsnäppa i Falsterbo sedan sekelskiftet, i motsats till häckfågeltaxeringarna. Under hösten var grönbenan förhållandevis talrik medan antalet drillsnäppor inte var så imponerande. Roskarlen uppges på senare tid ha minskat kraftigt som häckfågel i Sverige och i den finska skärgården

var nedgången perioden 1986–2010 totalt 60 % (Hario & Rintala 2014). Majoriteten av sträckarna i Falsterbo utgörs emellertid sannolikt av tundrahäckare från Ryssland, där häckningen inte verkar ha lyckats denna sommar.

Måsfåglar – alkor

Under hösten upplevde södra Sverige ett av de kraftigaste uppträdandena som registrerats av bredstjärtad labb. Också Falsterbo ”drabbades” och det nya årsrekordet slutade på 118 att jämföras med det gamla på 69 från 1985. Som mest passerade 28 den 8 oktober. Ungfågeln dominerade som vanligt stort (Tabell 3). Inte oväntat var även de unga fjällabbarna vanligare än normalt, men totalsiffran 21 sticker inte ut lika tydligt som för bredstjärtad. Uppenbarligen har i alla fall häckningen på den ryska tundran gått bra, vilket rimligen speglar ett lämmelår. Totalt 56 sträckande kustlabbar ligger klart över medel även om ungfågelsandelen var mer

Sträckande bredstjärtad labb (1k) vid Nabben 29 september 2014. Foto: Bengt Grandin.

normal (Tabell 3). Detta skulle kanske kunna tolkas som att huvuddelen av kustlabbarna kommer från Östersjön och inte utgörs av ryska tundrahäckare. Mot detta talar dock att av de äldre fåglarna utgjordes 13 av ljus och endast fyra av mörk fas. Ljusa labbar dominerar helt på tundran medan mörka är i majoritet i Östersjön. Beståndet anses vara förhållandevis stabilt i Sverige, men i Storbritannien har arten nyligen satts upp på rödlistan efter en kraftig nedgång (Holling 2013). Storlabben är fortfarande fåtalig, men antalen i Falsterbo ökar successivt.

En ung svarthuvad mås utgör i dagsläget en normal siffra. En långsiktig ökning av dvärgmåsar i Falsterbo speglar den kraftiga sentida uppgången i Norrland och Finland (Lammi 2010, Olsson 2013). Totalt 1 591 sträckare överträffas endast av 1 639 hösten 2011. Som mest räknades nya dagsrekorden 543 den 16 oktober och 544 följande dag. Att ungfågelsandelen var ovanligt låg (14 %) beror sannolikt främst

på att få dvärgmåsar sågs i augusti–september. Efter en tydlig nedgång har antalet skrattmåsar ökat sedan 1990-talet och arten ligger numera strax under de signifikant minskande. Höstens knappt 12 000 innebär en ny hög siffra. I Finland fanns mellan 95 000 och 110 000 häckande par 2008 och antalet uppges inte ha minskat under det senaste decenniet (Lammi 2010). Även i häckfågeltaxeringarna verkar kurvan plana ut, liksom i Danmark. Däremot stöds uppgången för fiskmåsen sedan sekelskiftet av häckfågelinventeringar i Sverige och Finland, även om den inte är lika tydlig som i Falsterbo. Höstens 10 700 utgör den tredje högsta siffran hittills. Till skillnad från flertalet år sågs en förhållandevis hög andel under senhösten (Tabell 4). Silltruten anses ha minskat kraftigt i Östersjön och i Finland var nedgången 17 % 2003–2013. Dock har ungproduktionen blivit bättre igen det senaste decenniet (Hario 2014). I Falsterbo utgörs emellertid silltrutarna

främst av den längs Västkusten häckande rasen intermedius, vilken har ökat i sen tid liksom i Danmark. Höstens 94 sträckare ligger strax under medel sedan arten började räknas 2001. Ungfågelsandelen på 17 % är dock klart under genomsnittet (Tabell 3).

Östersjöbeståndet av skräntärna har minskat klart sedan 1970-talet. I Sverige fanns minst 550 par 2013 (Strid & Eriksson 2014). Efter nykolonisering fanns fem par på Saltholm 2013 (Fugleåret 2013). I Falsterbo är däremot bilden mer stabil, även om höstens tre utgör den lägsta siffran sedan sekelskiftet. Såväl fisk- som silvertärna finns med bland de signifikant ökande arterna och båda har ökat kraftigt längs den finska östersjökusten sedan 1986 (Hario & Rintala 2014). En av höstens mäktigaste upplevelser var den massiva tärnpassagen i samband med lågtryckspassager i mitten av augusti. Det gamla dagsrekordet för fisktärna överträffades flera gånger med 2 295 den 12:e, 2 036 den 15:e,

2001 den 17:e och 2 272 den 22 augusti. Totalt summerades 16 228 fisktärnor vilket kan jämföras med tidigare årsbästa på drygt 6 400 från 2003. Ungfågelsandelen på 27 % ligger dock något under medel. Även om denna passage låg klart efter silvertärnans normala sträcktopp i slutet av juli så summerades ändå 1 305, vilket bara överträffas av 1 590 från 2001. Andelen juvenila låg strax över medel med 41 %. Antalet sträckande småtärnor har minskat signifikant sedan 1970-talet men årets 63 sträckare överensstämmer med medel. Ungfågelsandelen var så hög som 67 % och sannolikt flyttar huvuddelen av de adulta bort innan räkningarna inleds. Antalet svarttärnor fluktuerar rätt mycket och högre antal bokförs oftast i samband med lågtryck och sydostvindar. Höstens 42 är därför snarast en besvikelse. Det svenska beståndet håller ställningarna rätt väl (Strid & Eriksson 2014), men i Skåne har antalet minskat tydligt i sen tid.

Sträckande fisktärnor vid Nabben 17 augusti 2014. Foto: Bengt Grandin.

Tornseglaren minskar i antal i Sverige, Danmark och Finland. Nabben 13 augusti 2014. Foto: Bengt Grandin.

Passagen av ob. sillgrissla/tordmule var den sämsta på många år och andelen sillgrisslor lägre än normalt (Tabell 4). Fyra tobisgrisslor ligger dock över medel.

Duvor – hackspettar

Efter en kraftig nedgång för skogsduvan, främst under 1990-talet, har trenden vänt liksom i häckfågelinventeringarna i Sverige och Danmark. Höstens nästan 14 000 sträckande är den näst högsta summan efter 15 360 från 1983. Som mest räknades höga 2150 den 11:e och 2 643 den 21 oktober. Ringduvan har ökat mer eller mindre kontinuerligt under perioden. Efter fjolårets imponerande rekord på 845 000 summerade vi under hösten drygt 562 000, vilket ändå utgör den näst högsta summan. Sträcktoppen var ovanligt sen och maximalt passerade 114 400 på mediandatum 23 oktober. Höga antal sedan sekelskiftet stöds av en signifikant uppgång i standardrutterna sedan

1998, medan ökningen startade tidigare i Danmark. Turkduvan är en av de arter som minskat signifikant i Falsterbo under perioden trots att häckfågelinventeringarna i Nordvästeuropa inte visar på någon tydlig nedgång. Förmodligen innebär detta att majoriteten numera övervintrar i Sverige. Höstens 32 sträckare är dock den högsta siffran sedan 1998 och kanske får vi se fler turkduvor på sträck i framtiden om populationen växer.

Tornseglaren minskar för närvarande såväl i Sverige som i Danmark och Finland. Sträcket i Falsterbo är oftast knutet till lågtryckspassager och det är tveksamt om de inräknade siffrorna speglar populationsutvecklingen. Dock finns en allmän nedgång sedan sekelskiftet även om höstens drygt 11 000 är den andra höga siffran i rad (Tabell 4). Fyra jordugglor ligger över medel men de låga siffrorna fluktuerar en hel del. Enstaka spillkråkor och större hackspettar vände men inga spettar vågade sig ut över havet.

Större hackspett (1k) på sträckförsök 17 september 2014. Foto: Bengt Grandin.

Lärkor – ärlor

En signifikant ökning av trädlärkan i häckfågelinventeringen grundas på relativt få individer. Dock finns en motsvarande uppgång i sträcksiffrorna och höstens 1 874 förstärker den uppåtgående trenden. Hur många som ses från Nabben är rätt väderberoende och bra år koncentreras passagen till goda sträckdagar när lärkorna går tillräckligt lågt. Som mest räknades 681 den 3 oktober. Sånglärkan är en bredfrontsflyttare som inte koncentreras påtagligt till Falsterbo, varför årssummorna fluktuerar en hel del. Höstens 2 716 ligger väl över genomsnittet. Långsiktigt är trenden negativ och högre antal sedan sekelskiftet stöds inte av någon motsvarande uppgång i häckfågeltaxeringarna från Sverige, Danmark eller Finland. Efter åtta berglärkor föregående höst bokfördes endast två vilket tyvärr speglar minskningen av det skandinaviska beståndet. Även spontanrapporteringen minskar trots fler aktiva ornitologer (Strid & Eriksson 2014).

Ladusvalan minskade fram till 1990-talet men har sedan faktiskt ökat till samma nivå som på 1970-talet. Höstens drygt 31 000 ligger väl över medel och det är troligt att häckningen gått bra denna fina sommar. Som mest räknades 7 840 den 29 augusti och enstaka svalor sågs in i november. En motsvarande uppgång syns i häckfågeltaxeringarna, medan nedgången fortsatt i Finland. Långsiktigt minskar backsvalan signifikant, men höstens 3 325 utgör den andra höga siffran i rad. Också här kan en god ungproduktion spela in. Däremot ser det mer nattsvart ut för hussvalan som fortsätter att tappa mark. Man tycker att även denna art skulle ha gynnats av sommaren men 1 873 utgör en av de lägre siffrorna i serien. Nedgången stöds av häckfågeltaxeringar i större delen av Nordväst-europa, men orsaken till minskningen är oklar.

Sju utsträckande större piplärkor förstärker en ökande trend och Nabben är nog den säkraste lokalen för arten i landet. Detta innebär också att det för första gången sträckte fler

större piplärkor än fältpiplärkor. Endast fem utsträckande är den lägsta siffran hittills och tyvärr syns inga tecken på att den långsiktiga minskningen skulle avta. En specialinventering i Skåne 2013 gav 33 sjungande hanar vilket kan jämföras med 42 dito 2008 (Olofsson 2014). Det blir intressant att se om de biotopförbättrande åtgärder som länsstyrelsen inlett får någon effekt, men då arten minskar i hela Nordvästeuropa kanske orsakerna främst återfinns i övervintringsområdet i Sahelzonen. Efter en motsvarande kraftig minskning är arten nu utgången i Danmark. Antalet inräknade trädpiplärkor i Falsterbo är klart väderberoende, vilket ger stora årliga fluktuationer. Liksom för flera andra tropikflyttare var siffrorna förhållandevis låga under 1990-talet, medan antalen nu varit över medel sedan 2004. Höstens drygt 25 000 är dock inte så imponerande. Ofta koncentreras passagen till få dagar med lämpligt väder och som mest räknades 9 170 den 23 augusti. Trädpiplärkan minskar signifikant sedan 1975 enligt häckfågelräkningarna men ökar signifikant om man tittar på standardrutterna som inleddes 1998. I Danmark var beståndet stabilt 2004–2013 efter en tidigare minskning, medan nedgången fortsatt i Finland. Långsiktigt är trenden oförändrad i Falsterbo. Antalet sträckande ängspiplärkor fluktuerar rätt kraftigt men generellt syns en ökande trend sedan sekelskiftet. Höstens 20 142 utgör faktiskt den högsta siffran hittills och som mest räknades 4 480 den 26 september, ett tidigt datum. Häckfågelräkningarna pekar på en generell minskning i Sverige, Danmark och Finland. Totalt 41 sträckande rödstrupiga piplärkor ligger åter under medel efter höga 112 föregående höst. Sträcket består främst av ungfåglar och fluktuationerna förklaras sannolikt främst av ett varierat inflöde österifrån. Arten är en av de som uppvisar den tydligaste nedgången i Falsterbo och minskningen syns även i spontanrapporteringen. Även skärpiplärkan uppvisar långsiktigt en tydlig minskning, men det verkar faktiskt som om trenden vänt efter sekelskiftet. Arten är

för sparsam för att registreras i häckfågelinventeringarna, men i den finska skärgården har antalet ökat sedan 1986 (Hario & Rintala 2011).

Efter en uppgång till 1980-talet och en minskning under 1990-talet förefaller gulärnan, i likhet med flera tropikflyttande tättingar, snarast öka igen för närvarande. Årets siffra ligger dock strax under medel. Som mest bokfördes 5 510 sträckare 22 augusti. Häckfågeltaxeringarna visar en signifikant nedgång över hela perioden i Sverige och Finland, men en mer positiv trend i standardrutterna sedan 1998. I Danmark har beståndet ökat de senaste tio åren efter en tidigare minskning. Enligt Ottosson m.fl. (2012) utgörs ungefär 85 % av det svenska beståndet av den norrländska rasen thunbergi. Sannolikt är dock andelen något lägre bland sträckarna i Falsterbo. Totalt 335 försärlor är snarast en besvikelse efter en mild vinter och hade inte vädret varit ogynnsamt under sträcktoppen i mitten av september hade vi nog fått se en ny rekordnotering. Den starka långsiktiga uppgången är i vilket fall odiskutabel. Fram t.o.m. 1990-talet visar sträckssiffrorna på en dyster utveckling för sädesärnan. Därefter har antalen emellertid stigit något igen. Efter tre bra år ligger dock höstens 799 väl under medel. I Danmark syns till skillnad från i Sverige en ökning över hela perioden sedan 1976, medan beståndet varit mer stabilt i Finland.

Sidensvans – varfågel

Endast sju utsträckare innebär att sidensvansarna inte hann ner till Falsterbo innan räkningarna avslutades 20 november. En tendens till tätare invasioner i Falsterbo gör annars att arten kommit upp på listan över signifikant ökande arter. Detta stöds av en signifikant ökning av vinterindex i såväl Sverige som Danmark och häckfågelindex från Finland. Järnsparven är en svårräknad art som helt klart ökat efter bytet av räknare 2001. Det kan ibland vara svårt att avgöra om högt flygande fåglar verkligen sträcker ut. I häckfågeltaxeringarna bryts dock en långsiktig nedgång av en signifikant ökning i stan-

Ringtrasten är ovanlig att se på sträck. Nabben 11 oktober 2014. Foto: Bengt Grandin.

dardrutterna sedan 1998. I Danmark fortsätter minskningen hela perioden, medan beståndet varit stabilt i Finland. Koltrasten är normalt en strikt nattsträckare och de 27 som räknades 29 oktober utgör såväl dags- som årsbästa. En annan trast som främst passerar nattetid är rödvingen. Normalt noteras utsträck enbart i riktigt disigt väder då nattsträcket fortsätter. Därför var det förvånande att hela 21 500 passerade i mulet väder med relativt god sikt 18 oktober, vilket borgade för den näst högsta årssiffran. Överträffar gör endast fantastiska 44 670 i disigt väder 30 oktober 1977. Även björktrastarna dröjde sig nog kvar norrut, vilket förklarar det förhållandevis låga antalet. Den långsiktiga uppgången för dubbeltrasten är uppenbar och stöds av häckfågeltaxeringarna i Sverige och Finland, medan arten faktiskt minskat i Danmark. Summan på 2 474 överträffas endast av 4047 hösten 2012.

Skäggmesen drabbades av de kalla vintrarna men har nu börjat öka igen och 82 utsträckande är en relativt hög siffra. Efter 245 hösten 2012 upplevde vi återigen en kraftig invasion av stjärtmes. Imponerande antal registrerades främst i Norrland men även Skåne fick sin beskärda del. Efter 21 den 21:e bokfördes nya dagsrekordet 215 den 30 oktober. Passagen fortsatte in i november med 70 den 2:a och 26 den 11:e. Totalt 341 utgör nytt årsbästa och det verkar gå bra för arten i Sverige för närvarande. Efter fjolårets bottenapp var utvandringen av mesar klart bättre. Sammanlagt 166 svartmesar är inte så imponerande, medan drygt 47 000 blåmesar och 1 242 talgoxar ligger klart över medel. Blåmesinvasionen kulminerade med 27 700 den 11 oktober vilket är fem dagar senare än medel. Också talgoxen toppade denna dag med 660 sträckande. Blåmesen återfinns numera på listan över signifikant ökande arter trots stora

årliga fluktuationer. Långsiktigt ökar arten i såväl Sverige som Danmark. Antalet sträckande talgoxar har fluktuerat betydligt mer under perioden. Utvecklingen är negativ i såväl Sverige som Danmark, bortsett från en sentida ökning i standardrutterna. Förutom 13 utsträckande pungmesar vände som vanligt ännu fler vid Nabben.

Efter höga 39 under gnagaråret 2011 sjönk antalet varfåglar åter till mer normala nivåer. Något överraskande bokfördes återigen 39 under hösten, vilket måste innebära att häckningen i norrlands inland gått relativt bra. Efter en långsiktig minskning har trenden möjligen vänt de senaste tio åren. Varfågeln är för sällsynt för att omfattas av häckfågelräkningarna före standardrutternas införande. Vinterindex för perioden visar dock inte någon signifikant trend vare sig i Sverige eller i Danmark.

Kråkfåglar – pilfink

Från slutet av augusti var mindre antal nötskrikor och nötkråkor nere och vände, men något

utsträck kunde inte konstateras. Generellt har kajan ökat signifikant i Falsterbo under perioden. Efter några sämre år räknades rekordsiffran drygt 73 000 i fjol. Detta rekord överträffas dock av höstens drygt 75 000 kajor. Som mest bokfördes 14 800 den 21:e och 13 100 den 30 oktober. Tidigare finns bara en högre siffra, nämligen 15 560 den 19 oktober 1988. I häckfågeltaxeringarna är ökningen störst i standardrutterna i Sverige samt i Finland, medan uppgången i Danmark endast omfattar de senaste tio åren. Samtidigt som råkan ökat kraftigt i Skåne har antalet sträckare minskat under perioden. Detta innebär rimligen att ett betydligt större antal råkor övervintrar jämfört med för 30 år sedan, vilket stöds av signifikant ökande vinterindex. Kråkan är den art som uppvisar den kraftigaste nedgången i Falsterbo under perioden. Efter upp emot 13 000 på 1970-talet sträcker numera under tusen på en säsong. En signifikant nedgång återfinns också i siffrorna från häckfågeltaxeringarna i Sverige och Finland. Då även vinterindex rasat kan minskningen inte förklaras av

Kajan har ökat signifikant i Falsterbo. Nabben 27 oktober 2014. Foto: Bengt Grandin.

att fler kråkor övervintrar. Det är därför svårt att hitta en övertygande förklaring till nedgången. I Danmark har beståndet varit stabilt de senaste tio åren efter en tidigare minskning.

Den långsiktiga utvecklingen för staren visar på en kontinuerlig nedgång enligt såväl sträck-siffrorna som häckfågeltaxeringarna i såväl Sverige som Danmark och Finland. En viktig orsak torde vara en minskad areal betesmark i landet. Dock ser vi nu kanske ett trendbrott. Efter att nästan ha nått upp till medel 2012 räknades under fjolåret 156 000, den högsta siffran sedan 1992. Än mer positivt var höstens passage som slutade på anmärkningsvärda 224 000. Detta överträffas endast av knappt 243 000 hösten 1977. Medan passagen i augusti inte direkt stack ut var uppträdandet i oktober mer imponerande. Som mest räknades 26 800 den 11:e och 23 200 den 26 oktober. I Finland har nedgången planat ut sedan sekelskiftet, men någon sådan tendens finns ännu inte i de svenska och danska häckfågeltaxeringarna. Tre unga rosenstarrar utgör en hög siffra. Antalet utsträckande pilfinkar har långsiktigt minskat signifikant, men höstens 140 utgör en för senare år bra siffra. Häckfågel- och vinterindex i Sverige är relativt stabila medan utvecklingen varit mer positiv i Danmark.

Finkar – sparvar

Kategorin bo-/bergfink uppvisar stora årliga fluktuationer som till stor del styr totalsumman sträckare enskilda höstar. Långsiktigt syns ingen tydlig trend. Dock har antalen generellt stigit efter sekelskiftet, vilket motsvaras av en ökning för bofinken i standardrutterna. Vi har nu upplevt tre höstar i rad med över en miljon sträckare och höstens 1,6 miljoner har endast överträffats fyra tidigare år. Passagen var ovanligt utdragen med höga antal från slutet av september till slutet av oktober (Tabell 4). Som mest räknades 189 000 den 28 september och 181 000 den 10 oktober. Det handlar nog i första hand om hur mycket västvindarna koncentrerar sträcket till Falsterbo, men det är möjligt att häckningen under året gått ovanligt bra. Då bergfinkarna ofta sträcker

i tätare sammanhållna flockar går det att uppskatta deras andel av det totala finksträcket. Sedan 2004 har vi för alla större sträckdagar skattat procentandelen bergfink i jämna tiotal. Den samlade uppskattningen slutade på 8 % av totalsumman för bo-/bergfink, vilket kan jämföras med mellan 7 och 21 % de föregående höstarna. En tidig sträcktopp ger fler bofinkar, då bergfinkspassagen huvudsakligen äger rum i oktober. Mängden bokollon styr normalt hur stor andel av bergfinkarna som lämnar landet och höstens förhållandevis låga antal speglar sannolikt en hyfsad ollontillgång. I Sverige såväl som i Finland har arten minskat sedan 1970-talet.

Totalt 13 gulhämplingar är en bra siffra. Långsiktigt ökar arten vilket får förmodas spegla den lilla skånska stammen. Grönfinkens tidigare signifikanta uppgång i Falsterbo (med maximalt 121 000 hösten 2006) stöds av motsvarande i såväl vinterräkningar som häckfågeltaxeringar i Sverige och Finland. Antalen rasade emellertid rejält efter denna topp, sannolikt som en följd av parasitinfektionen gultopp (*Trichomonas gallinae*) som uppges vara införd från de Brittiska öarna med bofinkar. Ett motsvarande ras finns i häckfågeltaxeringarna från Sverige och Finland sedan 2006. Efter två riktigt dåliga år räknades närmare 63 000 i fjol, vilket kunde tolkas som att beståndet var på bättringsvägen. Endast 19 000 under hösten visar dock att faran långt ifrån är över. Efter en svacka under 1980-talet har antalet sträckande steglitser stigit markant och för närvarande pekar kurvan brant uppåt. Rekordsiffran på drygt 27 000 bokfördes föregående år, medan höstens drygt 16 000 steglitser utgör den näst högsta siffran i serien. Som mest räknades 2 410 den 10 oktober och mediandatum två dagar senare ligger hela tolv dagar tidigare än medel. Efter en tidigare kraftig uppgång har antalen planat ut, såväl sommar som vinter, i Danmark det senaste decenniet. Siffrorna från de svenska häckfågeltaxeringarna är klart positiva medan antalet vintertid inte ökat signifikant.

Frösättningen styr andelen övervintrande grönsiskor och de årliga fluktuationerna vid

Mindre korsnäbb hade en sträcktopp i slutet av augusti. Nabben 21 augusti 2014. Foto: Bengt Grandin.

Nabben är förhållandevis stora. Långsiktigt syns emellertid en signifikant ökning, vilken stöds av de standardiserade häckfågelräkningarna sedan 1998 och de finska häckfågeltaxeringarna. Totalsiffran på drygt 90 000 har tidigare endast överträffats 2010 och 2013. En kraftig passage registrerades från slutet av september till början av november (Tabell 4), med median något senare än normalt 10 oktober. Som mest passerade 11 300 den 9 oktober. Enligt häckfågelinventeringarna har hämplingen minskat i hela Nordvästeuropa utom i Finland. I de standardiserade räkningarna i Sverige har dock kurvan planat ut på senare år. I Falsterbo registrerades den kraftigaste nedgången i slutet av 1970-talet. Antalen har varit mer konstanta efter sekelskiftet fram till en uppgång som inleddes 2012. Efter fjolårets höga drygt 42 000 räknades under hösten inte mindre än 68 230, vilket faktiskt endast överträffas av 88 000 hösten 1976. Som mest

bokfördes nya dagsrekordet 23 250 den 28 september, ett förhållandevis tidigt datum. Rimligen har nu den långvariga nedgången för hämplingen vänt, men det blir spännande att följa den fortsatta utvecklingen. Även vinterhämplingen uppvisar en kraftig långsiktig minskning i Falsterbo. Dock har också här nedgången planat ut det senaste decenniet och höstens 1 800 är en jämförelsevis hög siffra. Majoriteten häckar i Norge och arten är för sällsynt för att omfattas av häckfågelinventeringarna. I Danmark visar vinterindex signifikant negativa värden. Trots stora fluktuationer har gråsiskan ökat långsiktig i häckfågeltaxeringarna. Hur mycket av detta som beror på expansionen av den sydliga rasen cabaret är oklart, men i de danska häckfågeltaxeringarna registreras något överraskande en minskning under perioden. Efter en kraftig invasion 2013 ligger höstens 1 800 något under medel. Ett normalt mediandatum antyder att

även nordliga gråsiskor ingick. En tydlig uppgång sedan sekelskiftet och färre riktigt dåliga år jämfört med de första 28 åren beror nog åtminstone delvis på en högre andel *cabaret*.

Föregående höst upplevde vi den största korsnäbbsinvasionen någonsin. Även höstens uppträdande låg klart över medel, även om det inte var lika imponerande. Totalt 13 bändelkorsnäbbar sträckte, främst insprängda i flockar av mindre korsnäbb. Två "toppar" registrerades med nio fåglar under augusti-början av september och fyra under senhösten (Tabell 4). Den mindre korsnäbben hade en tydlig topp i slutet av augusti då som mest 443 passerade den 22:e. Normalt slutar sträcket i princip i september, men i år bokfördes mindre antal fram till räkningarnas slut (Tabell 4). Detta innebar att överlappet med den större arten blev betydligt större än normalt och ibland kom fåglarna i blandade flockar. Sammanlagt 1 134 större ligger över medel och generellt har siffrorna ökat efter sekelskiftet. Passagen var tidsmässigt normal med median 26 oktober och maximalt 129 sträckare 2:a och 7 november. Totalt tre rosenfinkar bokfördes, vilket ligger klart under medel sedan 1986. Detta speglar en signifikant nedgång i de standardiserade häckfågelräkningarna sedan 1998. Domherrens uppträdande är invasionsartat med stora fluktuationer mellan åren utan någon tydlig trend. Höstens 413 ligger klart under medel. Häckfågelinventeringarna i Sverige och Finland visar på en långsiktig nedgång. Stenknäck är huvudsakligen en stannfågel, men de låga siffrorna i Falsterbo har ökat sedan sekelskiftet. I häckfågeltaxeringarnas relativt låga antal finns ingen tydlig ökning vare sig i Sverige eller i Danmark, medan vinterfågelräkningarna visar en signifikant uppgång. Endast sex lappsparvar utgör en ny låg siffra, vilket förstärker den långsiktigt negativa trenden. Snösparven har fluktuerat en hel del, men en tydlig nedgång har ägt rum sedan sekelskiftet. Höstens 23 är en av de lägsta siffrorna i hela serien. Allmänt anses snösparven ha minskat i landet och standarddruterna visar på en nedgång sedan 1998.

Gulspårven uppvisar en signifikant negativ trend för hela perioden. Häckfågeltaxeringarna pekar på en likartad successiv nedgång i Sverige och Danmark. Efter höga 4 380 utsträckande hösten 2011 har antalen legat klart under medel. I Finland är arten däremot mer stabil långsiktigt. Den svenska nedgången kan inte förklaras av att en större andel övervintrar, då även index från vinterräkningarna sjunkit liksom i Danmark. En mer trolig förklaring är att arealen stubbåker vintertid minskat kraftigt i samband med en övergång från vårsådd till höstsådd. För ortolansparven följdes en uppgång till 1980-talet av en kraftigare minskning sedan dess. Höstens endast fyra fåglar förstärker tyvärr denna trend. Den sentida minskningen är slående inom hela det fennoskandiska utbredningsområdet och arten är snart borta som häckfågel söder om Norrland (Strid & Eriksson 2014). Ringmärkningsåterfynd antyder att de svenska ortolansparvarna sträcker mot sydväst (Fransson & Hall-Karlsson 2008). Vi vet att en olaglig jakt fortfarande förekommer i Frankrike, medan förhållandena i det förmodade övervintningsområdet i Västafrika är dåligt kända. Sävspårven har generellt minskat sedan 1970-talet, vilket stöds av en negativ trend i häckfågelräkningarna i Sverige och Finland. En klar ökning i Falsterbo sedan sekelskiftet speglas dock inte av häckfågeltaxeringarna. Efter en ännu högre siffra föregående höst ligger även höstens 3 032 långt över medel.

REFERENSER

- Bengtsson, K. 2014. Fiskgjusen i Skåne 2013. – *Anser* 53:2; 16-21.
- Bengtsson, K. m.fl. 2014. Rara häckfåglar i Skåne 2014. – *Anser* 53:4; 20-25.
- Brandtberg, N. H. 2014. Projekt Fokuseret Fugleforvaltning. – *Fugleåret 2013*: 146-149. DOF.
- Forsman, D. 2007. Dags för den svartörade att göra entré. – *Roadrunner* 15:4; 22-25.
- Fransson, T. & Hall-Karlsson, S. 2008. *Svensk ringmärkningsatlas*. Vol. 3. Naturhistoriska riksmuseet & Sveriges Ornitologiska Förening, Stockholm.
- Honkala, J., Saurola, P. & Valkama, J. 2014. Breeding and population trends of common raptors and owls in Finland in 2013. – *Linnut-vuosikirja 2013*: 54-65.

Hario, M. 2014. The occurrence of the nominate Lesser Black-backed Gull in Finland in 2003 and 2013. – *Linnut-vuosikirja 2013*: 24-31.

Hario, M. & Rintala, J. 2014. Population trends of the archipelago birds along Finnish coasts in 1986-2013. – *Linnut-vuosikirja 2013*: 46-53.

Heldbjerg, H., Brandtberg, N & Jørgensen, M. F. 2014. Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark, Punkttællingsprogrammet 2013. – *Fugleåret 2013*: 6-23. DOF.

Holling, M. 2013. Rare breeding birds in the United Kingdom in 2011. – *British Birds* 106: 496-554.

Holling, M. 2014. Rare breeding birds in the United Kingdom in 2012. – *British Birds* 107: 504-560.

Kjellén, N. 2014. Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2013. – *Fåglar i Skåne 2013*: 4-46.

Lammi, E. 2010. The occurrence of the Black-headed Gull and the Little Gull in Finland in 2008. – *Linnut-vuosikirja 2009*: 28-35.

Lehikoinen, A., Pöysä, H., Rintala, J & Väisänen, R. A. 2013. Population changes of 20 waterbird species in Finnish lakes in 1986-2012. – *Linnut-vuosikirja 2012*: 95-101.

Lindström, Å & Green, M. 2015. Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. – Årsrapport för 2014. Biologiska institutionen, Lunds universitet.

Nilsson, L. 2014. Inventering av sjöfågel och gäss i Sverige – Årsrapport från 2013/2014. Biologiska institutionen, Lunds universitet.

Nyegaard, T. 2012. Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2011. – *Fugleåret 2011*: 125-155. DOF.

Ollila, T. 2014. The status of the Peregrine Falcon in Finland. – *Linnut-vuosikirja 2013*: 10-13.

Olofsson, P. 2014. Fåltiplärkan i Skåne 2013. – *Anser* 53:2; 6-15.

Olsson, C. 2013. Dvärgmåsen i Sverige 2012. – SOF.-*Fågelåret 2012*: 43-49.

Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. 2012. *Fåglarna i Sverige – antal och förekomst*. SOF, Halmstad.

Rasmussen, L. M. & Clausen, M. 2014. Projekt Hedeheg 2013. – *Fugleåret 2013*: 207-213. DOF.

Rees, E. C. & Beekman, H. 2010. Northwest European Bewick's Swans: a population in decline. – *British Birds* 103: 640-650.

Ryttman, H. 2004. Fiskgjusen i Sverige - resultat av riksinventeringen 2001. – SOF.-*Fågelåret 2003*: 81-90.

Saurola, P. 2013. Finnish Ospreys (*Pandion haliaetus*) in 2012. – *Linnut-vuosikirja 2012*: 17-23.

Stjernberg, T., Koivusarri, J., Högmänder, J., Nuuja, I., Ollila, T., Keränen, S. & Ekblom, H. 2013. Population size and nesting success of the White-tailed Sea Eagle (*Haliaeetus albicilla*) in Finland 2011–2012. – *Linnut-vuosikirja 2012*: 24-35.

Strid, T. & Eriksson, A. (red.) 2013. Fågelrapport 2012. –

SOF.-*Fågelåret 2012*: 65-163.

Strid, T. & Eriksson, A. (red.) 2014. Fågelrapport 2013. – SOF.-*Fågelåret 2013*: 53-159.

Väisänen, R. A. & Lehikoinen, A. 2013. Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland 1975–2012. – *Linnut-vuosikirja 2012*: 62-79.

Ulfstrand, S., Roos, G., Alerstam, T. & Österdahl, L. 1974. Visible Bird Migration at Falsterbo, Sweden. – *Vår Fågelvärld*, Suppl. 8.

SUMMARY

Since 1973 the Swedish Environmental Protection Agency has organised counts of the migration passing the southwesternmost point (Nabben) of the Falsterbo peninsula. From 2001 these counts are performed by two observers recording all species from dawn until 14.00 between August 1 and November 20. As far as possible the age is determined among raptors and some other larger birds. Table 1 lists 84 species showing a significant increase or decrease in the number of migrants during the whole or parts of the 42-year-period. Most species show large or small fluctuations, in some cases with significant increases in one decade and a decrease in another. A constant climb as in Red Kite or descent as in Tawny Pipit over the whole period is rare. The table also show positive or negative trends in the most regular 114 species in different decades. In total the generally most negative trend was seen during the 1990:ies, while most species have done well after the turn of the century. Over the whole period 48 species show a significant increase compared to 18 significantly decreasing.

Tables 2–3 show the proportion of juveniles in raptors and some other species since 1986. Figure 1 compares the annual proportion of juveniles in three species of buzzards. This autumn's migration divided into ten-day-periods together with the mean 1973–2013 is depicted in Table 4. Up to date information on trends and annual as well as daily figures can be found on the homepage of Falsterbo Bird Observatory: www.falsterbofagelstation.se/

The grand total of 3.4 million migrants is again well above the average 1.7 million. Most

common were Chaffinch/Brambling with 1.6 million and Wood Pigeon with 560 000. The warm summer most likely resulted in a good production of juveniles in most species. While rodents were fairly scarce in Southern Sweden, good numbers occurred at least in parts of Northern Scandinavia. Low pressures from the west in August produced good numbers of adult waders and terns. More easterly winds than usual in September resulted in fairly low numbers in several raptors. The whole autumn was milder than normal with a total lack of frost. In general this resulted in a more prolonged passage in most species and therefore a higher concentration at Falsterbo. However in species like Goshawk and White-tailed Eagle more birds tend to winter in Sweden under such conditions. Like last autumn the number of Eurasian Sparrowhawks was again low, while Honey and Common Buzzards occurred in average numbers. Also in general the picture was quite varying among different raptors. The proportion of young was average and the three northern rodent specialists did fairly well. Irruption movements were primarily recorded in Long-tailed Tit, Blue Tit and all three crossbills.

A total of 4 269 adult Honey Buzzards is a comparatively good figure, while 502 juveniles is slightly below average. Most likely the production of young was better than this, since the concentration at Falsterbo was comparatively low during the peak in September, due to easterly winds. Black Kite is doing well at the moment and 24 migrants is a new high figure. The proportion of young birds is climbing, most likely reflecting more breeding pairs in Sweden. A total of 2 766 Red Kites is second only to the 3 089 in 2012. The Swedish population is doing well with close to 3 000 breeding pairs. A decreased proportion of juveniles in later years may indicate that higher densities have resulted in fewer fledged young. Only 20 White-tailed Eagles is most likely a result of the unusually warm autumn. As usual most migrants were juveniles and younger subadults. The Marsh

Harrier increased sharply the first 25 years, but numbers have been more stable since then. This may reflect a saturated population but the proportion of juveniles was higher than in the most previous years. The long term trend in Hen Harrier is negative with this years 174 well below average. The passage was later than normal due to fewer birds in September (Table 4), but the median date has been delayed with seven days since the start in 1973.

More breeding pairs have been recorded in Finland in later years and it is possible that the Pallid Harrier is spreading westwards. Numbers are increasing at Falsterbo but 13 is not so impressive nowadays. The proportion of juveniles was however well above average. The number of Montagu's Harriers has fluctuated rather much during the period with no clear trend. This years six migrants is below average, possibly reflecting a decrease in the small Swedish population. Eight Goshawks is a low figure most likely primarily reflecting the mild autumn. After two extremely good years the number of Eurasian Sparrowhawks was, like in 2013, fairly low. The highest daily total was only 1 359 on October 28. Since adults migrate later the comparatively late passage resulted in a fairly low proportion of juveniles. With a total of 14 500 Common Buzzard did well like in the most previous autumn. A marked, late peak of 6 067 on October 30 resulted in a high proportion of juveniles. Most likely this mirrors a good breeding result. After two good seasons in 2010–2011 the number of migrating Rough-legged Buzzards have been fairly low. The most interesting thing was the comparatively high proportion (41 %) of juveniles, showing that the production of young was the best since 2011 (Figure 1). Rare eagles included three Lesser Spotted and one Spotted Eagle, while no Golden Eagle migrated. The positive long-term trend in the Osprey seems to have slowed down a little in later years. In spite of locally good rodent numbers up north Common Kestrel occurred in numbers below average.

Since we know that the production of young in Västerbotten was high, this must mean that fewer birds were concentrated to Falsterbo due to unfavourable winds in September. The long term trend is however positive like in Finland. Also Merlin was surprisingly scarce in spite of a general increase. One reason may, as in the Peregrine, be less strong westerly winds, which tend to concentrate these species at Falsterbo. In Hobby the long time trend is stable, with signs of an increase in later years. The Peregrine is increasing at Falsterbo, reflecting growing numbers in Fennoscandia. However this years 82 migrants was well down from the all time high of 144 in 2012.

The number of Mute Swans have been low the last four years in spite of increasing numbers in Sweden. A total of 591 Bewick's Swans is the second highest number so far. The proportion of juveniles was normally low in all three swan species (Table 3). Most species of geese show a significantly positive trend reflecting increasing populations. After last years all time in Barnacle Geese numbers were down to "only" 108 000. The high juvenile proportion of 33 % Brent Geese show that the breeding on the Russian tundra was successful and the total of 19 000 is well above average. Increasing numbers of Bean Geese in later years constitutes almost totally of the tundrabreeding subspecies *rossicus*. In White-fronted Goose 2 459 is the highest figure so far. Lower numbers of migrating Greylag Geese in later years is primarily a result of more birds staying in Scania until late in the autumn.

Most dabbling ducks again occurred in numbers above average, reflecting growing populations. In Wigeon 15 700 is another high figure, while 76 Gadwalls reflect a fast increase in Southern Sweden. A total of 3 020 Common Teals is the highest figure so far as well as 910 migrants on September 24. More birds wintering north of Falsterbo and a higher proportion migrating after the counts end may explain the general decline in Mallard, Common Pochard and Goldeneye. The 240 Scaups is the highest

number since 1995 in a decreasing species. Also Common Eider is doing poorly in the Baltic at the moment. Thus it was surprising with over 167 000 migrating and a new daily high of 72 000 on October 15. The explanation is more birds blown in to the Falsterbo peninsula during a few days of strong southerly winds. This also resulted in the highest concentration of Velvet Scoter so far with a total of 1 477 of which 339 were counted on October 15. Common Scoter is generally increasing and close to 13 000 is the second highest number during the period. Also 5890 Red-breasted Mergansers is the highest number so far as well as 2 680 migrating on October 15. Divers as well as grebes seem to be doing fairly well at the moment. A total of 852 Red-throated Divers constitutes an all time high. The 308 Grey Herons is a good figure in spite of some cold winters lately and 25 Great Egrets is a new all time high. Only six White Storks means that most birds from the Swedish reintroduction programme didn't pass Falsterbo. In spite of large fluctuations the long time trend in Black Stork is fairly stable, with two migrants close to average.

The marked increase of Common Cranes in Fennoscandia continues although numbers were a little lower than last years all time high. Only 10 % juveniles is a little below average (Table 3). Especially during the last part of August we experienced a number of fronts with heavy rain from the west. This resulted in a good passage of primarily adult waders. The number of juveniles in September was on the other hand poor. This resulted in low numbers in for instance Sanderling, Little Stint and Curlew Sandpiper. Plovers like Ringed, Little Ringed, Grey and Golden seems to be doing well at the moment. A total of 909 Grey Plovers is the highest figure so far. Also 1 486 Lapwings is a good figure, in spite of the general decrease. Most species of waders, except Ruff, breeding on the Russian tundra seems to have produced few young in spite of good number of juvenile skuas. Whimbrel has increased since

the turn of the century, while the decrease in Curlew continues. Among the Tringa-species Greenshank and Green Sandpiper seem to be doing generally well at the moment, while most other species appear to be more stable.

During the autumn Southern Sweden experienced one of the largest recorded invasions of juvenile Pomarine Skuas. In Falsterbo 118 is the highest figure so far and also 21 juvenile Long-tailed Skuas is well above average. Obviously this reflects a good lemming year on the Russian tundra. Also 56 Arctic Skuas is a good figure, while 57 % juveniles is close to average. A higher proportion of light birds among the adults indicates that also many of these breed in Russia. The Little Gull is increasing in Northern Fennoscandia reflected by this years 1 591 migrants. Black-headed Gull shows a long-term decrease, but numbers have been higher again in later years. The Common Gull on the other hand shows a more continues increase over the period. Most Lesser Black-backed Gulls at Falsterbo belong to the western subspecies *intermedius*, which is increasing along the Swedish west coast and in Denmark. The fairly low numbers in Caspian Tern have been stable in later years, but only three is a very low figure. One of the most spectacular events of the autumn was a marked concentration of Common Terns in the middle of August. More than two thousand terns were counted on three different days August 12–17. The total of 16 200 can be compared to an earlier high of 6 400 in 2003. Also Arctic Tern did well with 1 305 migrants, primarily during the peak in August. Both species show a significant increase during the period. In contrast 42 Black Terns is well below average

The 14 000 Stock Doves is again well above average and the species is doing well at the moment. High numbers were 2 150 on October 11 and 2 643 ten days later. Wood Pigeon is showing a general increase over the whole period, even if 560 000 is lower than last years all time high of 845 000. The number of

migrating Swifts fluctuates markedly, but this years total is the second high figure in a row. As in the breeding censuses Skylark numbers have decreased since the 1970:s, but show some recovery since the turn of the century. Woodlark was much more common in Falsterbo during the 1950:s, but after a long decline numbers have generally increased since the early 1990:s. Shore Lark is decreasing fast as a breeder in northern Scandinavia and only two migrants is a new low figure. Barn Swallow decreased until the 1990:s but has since then increased again. Sand Martin did comparatively well, possibly due to a good production of young. In contrast the long-term decrease in House Martin was strengthened by only 1900 migrants. The population of Tawny Pipit has decreased to only 33 males in Scania in 2013, mirrored by a heavy decline in the low numbers at Falsterbo. For the first time more Richard's than Tawny Pipits were counted (Table 4). The trend in Tree Pipit seems to be positive at the moment, with now eleven good years in a row. Meadow Pipit fluctuates fairly much but this years 20 142 is the highest figure so far. A total of 41 Red-throated Pipits is below average and the trend is significantly negative. In Rock Pipit an earlier decrease seems to have halted in later years. Also Yellow Wagtail has done better this century after a previous decline. The Grey Wagtail continues it's increase in spite of some hard winters in later years. A general decline in White Wagtail can be seen also in the breeding censuses.

Only seven Waxwings shows that birds found enough food further north. Redwings normally migrate at night but in spite of good visibility 21 500 passed on October 18. The 2 474 Mistle Thrushes reflects an general increase. Bearded Reedling is increasing again reflected by 82 migrants. After a good passage in 2012 Long-tailed Tits were again on the move. The total of 341 as well as 215 on October 30 are all time highs. A good passage of Blue Tits resulted in a total of 47 000. Of these 27 700 were counted on October 11. Also Great Tits were on the move

and 1 242 is well above average. The last higher figure in Great Grey Shrike was counted in the good rodent year 2011. This years 39 should therefore reflect a new good production of young. Like in 2013 the Jackdaw again occurred in record numbers after a few comparatively poor years. In spite of a pronounced increase in the number of breeding Rooks in Scania figures at Falsterbo have decreased. This is explained by a higher proportion of resident birds nowadays. All Swedish census data show a heavy decline in the Hooded Crow over the period, but the reasons behind this are far from clear. In the Starling falling numbers have been attributed to the general decline of pasture land. After a good number last autumn this years 224 000 is in fact the second highest figure in the series. Hopefully this means that the negative trend is broken.

The highly fluctuating numbers of migrating Chaffinch/Brambling is the main factor governing the annual total at Falsterbo. After an all time high of 2.4 million in 2012, this years 1.6 million is also well above average. The highest counts were 189 000 on September 28 and 181 000 on October 10. Estimates of the percentage of Bramblings on the good migration days resulted in a total of 8 %. In case of a good production of beech mast many Bramblings spend the winter in Scania. The Greenfinch has increased markedly over most of the period. However since 2007 a sharp decline most likely caused by the parasite infection *Trichomonas gallinae*, has occurred. The number of migrating Goldfinches is rocketing with a new all time high of 27 000 last year. Linnet has decreased significantly since 1973, but a recovery may be in process after the third good autumn in a row. In fact this years 68 000 is second only to 88 000 in 1976. Also 23 250 on September 28 is a new daily high on a comparatively early date. A general increase in the Siskin is supported by a total of 90 000. After a heavy irruption of Redpolls in the previous autumn numbers were below average and the majority very most likely of the southern subspecies *cabaret*. All three

crossbills were again on the move, even if the irruption was well below the record numbers in 2013. A total of 13 Two-barred Crossbills were primarily found in the larger flocks of Common Crossbill. The latter species peaked in late August but higher numbers than usual were counted in late autumn (Table 4). Also Parrot Crossbills migrated in numbers well above average, as usual with a peak in late October. After a few years with fairly high figures the Hawfinch is now found among the significantly increasing species. Bullfinch is more or less an irruptive species, with this years figure well below average. Most buntings seem to be declining with a general negative trend in Yellowhammer, Ortolan Bunting, Reed Bunting, Lapland Bunting and Snow Bunting. Reed Bunting has shown signs of recovery since the turn of the century, and this years 3 032 is another high figure. All the other sparrows occurred in numbers well below average.

NILS KJELLÉN
Ekologihuset
SE-223 62 Lund
nils.kjellen@biol.lu.se

TABELL 4

Sträcket i Falsterbo hösten 2014 uppdelat på dekader samt medel för perioden 1973–2013.

Migration at Falsterbo in the autumn 2014 divided in decades and mean 1973–2013.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Knölsvan	11	20	20	23	22	61	37	81	58	44	30	407	633
Mi sångsvan	0	0	0	0	0	0	0	173	228	111	79	591	207
Sångsvan	0	0	0	0	0	0	0	4	41	108	97	250	157
Sädgås	0	0	0	0	2	19	139	93	8	5	0	266	142
Spetsbergsgås	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	3
Bläsgås	0	0	0	0	85	10	1110	780	428	40	6	2459	428
Fjällgås	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	4	0
Grågås	15	0	45	50	80	850	380	350	690	240	200	2900	3881
Kanadagås	0	0	16	22	18	15	8	53	0	109	10	251	125
Vitkindad gås	0	60	200	800	2368	9970	26780	30280	33020	3050	1500	108028	28908
Prutgås	0	0	4	190	984	5563	11290	925	36	45	1	19038	10423
Gravand	222	224	270	0	0	0	5	14	0	0	0	735	408
Bläsand	0	45	1016	1150	1165	3620	3090	3840	1270	260	10	15466	6943
Snatterand	0	0	0	0	0	0	4	25	42	5	0	76	10
Kricka	270	820	630	110	110	930	80	40	30	0	0	3020	925
Gräsand	0	0	5	0	1	6	7	189	518	44	21	791	340
Stjärtand	5	50	37	106	24	444	300	129	54	0	0	1149	963
Årta	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Skedand	4	16	86	4	10	39	20	52	16	0	0	247	177
Brunand	2	0	0	0	0	0	5	18	1	20	0	46	46
Vigg	24	7	27	0	55	84	40	550	70	50	10	917	422
Bergand	0	0	0	0	0	0	1	154	54	13	18	240	224
Ejder	2000	420	780	80	5980	2650	28910	120900	3530	2020	90	167360	94331
Praktejder	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	3	1
Alfågel	0	0	0	0	0	0	3	70	24	34	11	142	52
Sjöorre	3560	2480	2440	860	1370	960	320	400	170	80	20	12660	4262
Svärta	40	51	71	0	10	10	74	874	231	109	7	1477	248
Knipa	0	0	0	0	0	0	19	64	59	64	22	228	337
Salskrake	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2
Småskrake	0	0	10	20	50	610	300	4430	350	100	20	5890	1333
Storskrake	0	0	0	0	0	0	0	23	0	15	13	51	40
Smålom	0	0	20	60	30	42	41	258	165	194	42	852	343
Storlom	0	8	42	22	6	26	21	12	26	7	3	173	122

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Svartnäbbad islom	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
Skäggdopping	0	0	1	1	0	1	2	6	3	0	0	14	7
Gråhakedopping	1	3	11	3	0	5	5	13	7	0	2	50	20
Svarthakedopping	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Havssula	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2	1
Ägretthäger	0	2	0	1	0	1	21	0	0	0	0	25	1
Gråhäger	44	6	90	27	46	33	37	11	13	0	1	308	149
Svart stork	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	1
Vit stork	0	0	5	0	0	1	0	0	0	0	0	6	7
Bivräk	2	56	4296	308	96	8	5	0	0	0	0	4771	6816
Brun glada	0	0	5	5	5	4	1	2	2	0	0	24	11
Röd glada	0	0	5	30	182	933	760	225	424	158	49	2766	976
Havsörn	0	0	5	4	1	3	1	2	2	1	1	20	18
Brun kärrhök	21	22	356	158	101	29	33	11	4	1	2	738	630
Blå kärrhök	0	0	7	2	9	13	33	30	47	17	16	174	267
Stäpphök	0	0	4	1	6	0	1	1	0	0	0	13	4
Ångshök	1	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0	6	8
Duvhök	0	0	0	0	0	1	1	0	1	4	1	8	33
Sparvhök	32	68	3341	2480	2321	1852	2814	3957	5916	903	103	23787	19541
Omrvärk	0	8	34	187	530	2199	2049	498	8392	440	156	14493	14003
Fjällvråk	0	0	0	1	1	13	58	57	202	156	36	524	948
Mindre skrikörn	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	3	3
Större skrikörn	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1
Fiskgjuse	5	31	212	39	25	1	1	2	0	0	1	317	264
Tomfalk	7	15	110	69	154	54	91	58	16	1	0	575	613
Aftonfalk	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Stenfalk	0	0	3	11	11	54	40	55	14	3	1	192	244
Lärkfalk	1	1	8	19	23	4	2	0	0	0	0	58	52
Pilgrimsfalk	2	2	14	2	6	17	11	11	12	5	0	82	39
Trana	0	0	2	20	541	2257	1014	6684	507	0	146	11171	1488
Strandskata	166	231	124	0	0	0	0	0	0	0	0	521	296
Skärfläcka	19	27	45	0	0	0	0	0	0	0	0	91	62
Mi. strandpipare	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5	4
St. strandpipare	83	266	934	38	15	13	0	0	0	0	0	1349	1139
Ljungpipare	20	395	392	110	66	23	51	5	89	26	30	1207	638
Kustpipare	69	566	225	5	4	29	2	2	7	0	0	909	299
Tofsvipa	0	0	0	0	20	20	240	795	400	0	11	1486	578

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Kustsnäppa	25	129	106	16	0	2	0	0	0	0	0	278	593
Sandlöpare	2	9	10	0	2	3	2	1	0	0	0	29	70
Småsnäppa	0	0	6	3	5	1	1	0	0	0	0	16	101
Mosnäppa	1	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0	8	3
Spoovsnäppa	1	20	41	7	5	1	0	0	0	0	0	75	112
Kärnsnäppa	170	2090	1740	80	50	1100	70	50	0	0	0	5350	5566
Myrnsnäppa	0	7	0	1	0	0	0	0	0	0	0	8	1
Brushane	19	124	168	27	2	1	2	6	0	0	0	349	195
Enkelbeckasin	0	9	8	5	0	26	29	6	53	0	0	136	283
Myrspov	86	367	131	8	6	31	0	0	0	0	0	629	275
Småspov	10	38	1	0	0	0	0	0	0	0	0	49	19
Storspov	57	48	50	0	0	0	0	0	0	0	0	155	239
Svartsnäppa	6	37	32	8	0	0	0	6	0	0	0	89	70
Rödbena	21	81	114	14	0	0	0	0	0	0	0	230	196
Gluttsnäppa	25	100	66	3	0	0	0	0	0	0	0	194	180
Skogssnäppa	13	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	39	12
Grönbenä	60	45	14	0	0	0	0	0	0	0	0	119	98
Drilsnäppa	9	21	4	0	0	0	0	0	0	0	0	34	44
Roskarl	0	7	12	0	0	0	0	0	0	0	0	19	37
Smalh. simsnäppa	0	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0	6	2
Bredstjärtad labb	0	0	0	0	0	3	42	49	15	8	1	118	6
Kustlabb	2	10	15	13	10	4	2	0	0	0	0	56	44
Fjälllabb	0	1	1	3	4	10	2	0	0	0	0	21	9
Storlabb	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	3	1
Svarthuvad mäs	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1
Dvärgmås	1	8	22	11	1	68	87	1191	130	69	3	1591	388
Skrattmås	866	278	2433	1743	2103	666	1198	669	1245	597	110	11908	7379
Fiskmås	406	495	4013	786	1049	288	810	703	1077	995	105	10727	2887
Silltrut	6	28	19	10	7	11	3	7	3	0	0	94	98
Tretåig mäs	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	6	11
Skrårtärna	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	3	10
Fisktärna	449	3202	1067	88	7	25	7	0	0	1	0	16288	1952
Silvertärna	51	263	70	1	0	0	0	0	0	0	0	1305	239
Fisk-/silvertärna	1493	7032	3792	45	0	0	0	0	0	0	0	Omr.	
Småttärna	17	32	33	0	0	0	0	0	0	0	0	82	63
Svarttärna	5	17	18	2	0	0	0	0	0	0	0	42	58
Sillgrissla	0	0	0	0	4	1	3	4	5	0	0	20	244

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total Total	Medel Mean
Tordmule	0	0	0	0	1	0	8	3	4	1	0	19	49
Sillgr/tordm	0	0	0	0	0	1	1	1	2	0	0	Omr.	
Tobisgrissla	0	0	0	1	0	1	2	0	0	0	0	4	2
Skogsduva	0	0	48	251	193	999	2193	4173	5583	481	20	13941	8034
Ringduva	0	0	0	0	0	19500	29200	168020	314800	28340	2500	562360	262442
Turkduva	0	0	0	0	0	0	0	5	19	8	0	32	50
Turturduva	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1
Halsbandsparakit	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Gök	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Jorduggla	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	4	3
Tornseglare	0	10097	1342	10	3	0	0	0	0	0	0	11452	7040
Trädläarka	0	0	0	0	47	198	1008	339	230	52	0	1874	1257
Sångläarka	0	0	0	0	0	526	423	844	838	85	0	2716	1750
Bergläarka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	10
Backsvala	0	540	1963	739	56	14	5	2	3	3	0	3325	3368
Ladusvala	0	239	11907	9435	3505	3279	2227	358	221	60	3	31234	24602
Hussvala	0	122	714	964	51	20	0	1	1	0	0	1873	5019
Större pipläarka	0	0	0	1	2	0	4	0	0	0	0	7	2
Fåltpipläarka	0	0	2	3	0	0	0	0	0	0	0	5	27
Trädpipläarka	90	2500	18650	3010	600	216	39	12	1	0	0	25118	23620
Ångspipläarka	0	0	0	40	1567	14291	2828	721	398	235	62	20142	8841
Rödstr pipläarka	0	0	1	11	12	8	8	1	0	0	0	41	56
Skärpipläarka	0	0	0	6	9	11	4	2	3	3	0	38	34
Vattenpipläarka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
Gulärla	40	2766	27100	5960	938	52	23	3	1	0	0	36883	38509
Forsärla	0	0	4	46	80	118	36	27	16	6	2	335	185
Sädesärla	0	0	243	181	159	153	40	12	6	3	2	799	1224
Sidensvans	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	1	7	1410
Strömstare	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Järnsparv	0	0	3	11	120	96	67	100	20	23	6	446	113
Koltrast	0	0	0	0	0	0	0	0	27	0	0	27	2
Björktrast	0	0	0	0	0	0	0	130	2430	140	340	3040	10436
Taltrast	0	0	0	0	0	20	75	250	5	0	0	350	1066
Rödvingetrast	0	0	0	0	0	0	0	23435	7600	130	0	31165	3956
Dubbeltrast	0	0	0	0	0	98	302	1760	295	2	17	2474	425
Skåggmes	0	0	0	0	0	0	0	44	10	28	0	82	14
Panurus biarmicus	0	0	0	0	0	0	0	0	236	79	26	341	17
Aegithalos caudatus	0	0	0	0	0	0	0	0					

FORTS.

TABELL 4 - FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Svartmes	0	0	0	0	0	15	1	25	55	70	0	166	679
Blåmes	0	0	0	0	70	6250	2260	29200	5800	3600	300	47480	27041
Talgöxe	0	0	0	0	0	30	27	710	320	145	10	1242	672
Pungmes	0	0	0	0	0	8	0	5	0	0	0	13	4
Varfågel	0	0	0	0	1	5	5	5	17	6	0	39	20
Kaja	0	0	0	0	0	0	824	18992	50290	4530	490	75126	34210
Råka	0	0	0	0	0	0	64	982	3202	324	100	4672	6491
Kråka	0	0	0	0	0	0	0	43	409	214	33	699	3313
Stare	600	130	1900	1730	1805	16995	41280	65570	74350	18670	990	224020	110615
Rosenstare	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	3	0
Pilfink	0	0	0	0	0	0	0	20	50	70	0	140	247
Bo/bergfink	0	0	0	2575	10010	385740	495960	449200	235900	30930	1650	1611965	805436
Gulhämpling	0	0	0	0	0	4	1	3	2	3	0	13	6
Grönfink	0	0	0	0	0	609	3138	1790	9065	3840	730	19172	39160
Steglits	0	0	0	0	42	1926	5691	2908	3602	1716	390	16275	3226
Grönsiska	0	0	0	15	2550	11820	31825	17360	12170	11360	3170	90270	39381
Hämpling	0	0	0	0	3995	39710	16540	5670	1785	480	50	68230	23279
Vinterhämpling	0	0	0	0	0	0	0	87	756	826	70	1739	1926
Gråsiska	0	0	0	0	0	21	165	107	520	700	260	1773	2477
Bändelkorsnäbb	1	4	3	0	1	0	0	2	1	1	0	13	9
Mindre korsnäbb	185	507	1329	127	122	204	617	195	219	248	182	3935	2848
Större korsnäbb	0	0	0	0	0	0	26	69	408	553	78	1134	807
Rosenfink	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	3	7
Domherre	0	0	0	0	0	0	1	11	64	222	115	413	1031
Stenknäck	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	0	14	11
Lappsparv	0	0	0	1	0	1	2	1	1	0	0	6	15
Snösparv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	3	23	149
Gulsparv	0	0	0	0	0	0	20	92	590	690	80	1472	2887
Ortolansparv	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4	36
Sävsparv	0	0	0	2	180	971	1124	469	144	127	15	3032	1431
SUMMA	11348	37333	95166	35018	45915	539633	720585	973664	792198	119185	14682	3384727	1739277